

ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ

¹ Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, *υἱοῦ τοῦ Θεοῦ.

² †Ὡς γέγραπται ἐν ‡τοῖς προφήταις,

Ἰδοῦ, Σὲ γὰρ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,

ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου
*ἔμπροσθέν σου.

³ Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου·

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ,

⁴ ἐγένετο Ἰωάννης ‡βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύσσω βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ⁵ Καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ Ὑεροσολυμίται, *καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες †ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας

* **1:1** υἱου του θεου 98.2% | υἱου θεου NA TH 0.5% | — SBL WH 0.8% † **1:2** ως | καθώς ECM† NA SBL TH WH ‡ **1:2** τοις προφηταις 96.2% | τω ησαια τω προφητη CT 1.3% § **1:2** εγω | — NA SBL TH WH * **1:2** εμπροσθεν σου 96.6% | — ECM† NA SBL TH WH 3.3% † **1:4** ιωαννης | ιωαννης WH ‡ **1:4** βαπτιζων εν τη ερημω και 98.2% | ο βαπτιζων εν τη ερημω και NA TH 0.4% | ο βαπτιζων εν τη ερημω SBL WH 0.2% § **1:5** ιεροσολυμιται | ιεροσολυμειται TH WH * **1:5** και εβαπτιζοντο παντες | παντες και εβαπτιζοντο CT † **1:5** εν τω ιορδανη ποταμω υπ αυτου | υπ αυτου εν τω ιορδανη ποταμω CT

αὐτῶν. ⁶ †⁷ Ἦν δὲ ⁸ ὁ *⁹ Ἰωάννης ἐνδεδυσμένος τρίχας καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἔσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. ⁷ Καὶ ἐκήρυσσε, λέγων, Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. ⁸ Ἐγὼ †⁹ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ¹⁰ ἑν ὕδατι· αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς *¹¹ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

⁹ Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν †¹⁰ Ἰησοῦς ἀπὸ †¹¹ Ναζαρετ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ¹² ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην. ¹⁰ Καὶ *¹¹ εὐθέως ἀναβαίνων †¹² ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ πνεῦμα †¹³ ὡσεὶ περιστερὰν καταβαῖνον ¹⁴ ἑπ' αὐτόν. ¹¹ καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν, Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν *¹² ᾧ †¹³ εὐδόκησα.

¹² Καὶ †¹⁴ εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. ¹³ Καὶ ἦν ¹⁵ ἑκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ

† **1:6** ην δε | και ην CT § **1:6** ο | — TR * **1:6** ιωαννης | ιωαννης WH † **1:6** εσθιων | εσθων SBL TH WH † **1:8** μεν | — CT § **1:8** εν 95% | — ECM NA SBL WH 4.3% * **1:8** εν 99.7% | — WH 0.2% † **1:9** ιησους | ο ιησους ANT PCK † **1:9** ναζαρετ | ναζαρεθ SCR § **1:9** υπο ιωαννου εις τον ιορδανην | εις τον ιορδανην υπο ιωαννου ECM† NA SBL TH | εις τον ιορδανην υπο ιωανου WH * **1:10** ευθεως | ευθυς CT † **1:10** απο | εκ CT † **1:10** ωσει | ως ANT BYZ CT § **1:10** επ | εις ECM† NA SBL TH WH * **1:11** ω | σοι ANT CT † **1:11** ευδοκησα | ηυδοκησα ANT † **1:12** ευθυς | ευθεως ANT PCK § **1:13** εκει | — CT

* ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.

¹⁴ † Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι ‡ τὸν Σ'Ιωάννην, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον * τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ¹⁵ καὶ λέγων ὅτι Πεπλήρωται ὁ καιρὸς, καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· μετανοεῖτε, καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

¹⁶ † Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν ‡ αὐτοῦ τοῦ Σίμωνος ββάλλοντας ἀμφίβληστρον ἐν τῇ θαλάσῃ· ἦσαν γὰρ * ἄλιεῖς. ¹⁷ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι † ἄλιεῖς ἀνθρώπων. ¹⁸ Καὶ ‡ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα βούτων, ἠκολούθησαν αὐτῷ. ¹⁹ Καὶ προβάς * ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ † Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας

* **1:13** ημερας τεσσαρακοντα | τεσσερακοντα ημερας ECM†
 NA SBL TH WH | ημερας τεσσερακοντα ECM* † **1:14** μετα δε
 99.2% | και μετα SBL WH 0.3% ‡ **1:14** τον | — ANT § **1:14**
 ιωαννην | ιωαννην WH * **1:14** της βασιλειας 95.5% | — CT
 2.1% † **1:16** περιπατων δε | και παραγων CT ‡ **1:16** αυτου
 του σιμωνος | αυτου TR | σιμωνος CT § **1:16** βαλλοντας
 αμφιβληστρον 82.8% | αμφιβαλλοντας CT 0.3% * **1:16** αλιεις
 | αλειεις TH WH † **1:17** αλιεις | αλειεις TH WH ‡ **1:18**
 ευθεως | ευθυς CT § **1:18** αυτων | — CT * **1:19** εκειθεν |
 — CT † **1:19** ιωαννην | ιωαννην WH

τὰ δίκτυα. ²⁰ Καὶ †εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτούς· καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ.

²¹ Καὶ εἰσπορεύονται εἰς §Καπερναοῦμ· καὶ *εὐθέως τοῖς σάββασιν †εἰσελθὼν †εἰς τὴν συναγωγὴν, ἐδίδασκε. ²² Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν γὰρ διδάσκων αὐτούς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. ²³ §Καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέκραξε, ²⁴ λέγων, *Ἐα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; Οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. ²⁵ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. ²⁶ Καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ †κράξαν φωνῇ μεγάλη, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. ²⁷ Καὶ ἐθαμβήθησαν †πάντες, ὥστε §συζητεῖν *πρὸς ἑαυτούς, λέγοντας, Τί ἐστι τοῦτο; †Τίς ἢ διδαχὴ ἢ καινὴ αὕτη, ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει,

† 1:20 ευθεως | ευθυς CT § 1:21 καπερναουμ | καφαρναουμ CT * 1:21 ευθεως | ευθυς CT † 1:21 εισελθων 97.7% | — SBL 1% † 1:21 εις την συναγωγην ειδικασκε 97.7% | ειδικασκεν εις την συναγωγην SBL 0.9% § 1:23 και | και ευθυς CT * 1:24 εα | — ECM† NA SBL TH WH † 1:26 κραξαν | φωνησαν CT † 1:27 παντες | απαντες ECM† NA SBL TH WH § 1:27 συζητειν | συνζητειν TH WH * 1:27 πρὸς ἑαυτούς 76.4% | πρὸς αὐτούς TR 2% | αὐτούς WH 0.2% † 1:27 τις η διδαχη η καινη αυτη οτι | διδαχη καινη CT

καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; ²⁸ †Ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ Σεύθους εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.

²⁹ Καὶ *εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες, †ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ Ἰακώβου καὶ †Ἰωάννου.

³⁰ Ἡ δὲ πενθερὰ §Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ *εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς· ³¹ καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτήν, κρατήσας τῆς χειρὸς †αὐτῆς· καὶ ἀφῆκεν αὐτήν ὁ πυρετὸς †εὐθέως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς.

³² Ὀψίας δὲ γενομένης, ὅτε §ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους· ³³ καὶ *ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη ἦν πρὸς τὴν θύραν. ³⁴ Καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφιε λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ἤδεισαν †αὐτόν.

³⁵ Καὶ πρῶτὸν †ἐννυχον λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθε, καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κάκει

† 1:28 ἐξηλθε δε | και ἐξηλθεν ANT CT § 1:28 ευθως | ευθως πανταχου ECM† NA SBL TH WH * 1:29 ευθειας | ευθως CT † 1:29 ηλθον 83.1% | ηλθαν WH 0.1% † 1:29 ιωαννου | ιωαννου WH § 1:30 σιμωνος | του σιμωνος PCK * 1:30 ευθειας | ευθως CT † 1:31 αυτης | — ECM† NA SBL TH WH † 1:31 ευθειας | — CT § 1:32 εδυ | εδυσεν WH * 1:33 η πολις ολη επισυνηγμενη ην | ην η πολις ολη επισυνηγμενη ANT | ην ολη η πολις επισυνηγμενη CT † 1:34 αυτον 57.6% | αυτον χριστον ειναι ANT BYZ PCK WH 28.6% † 1:35 εννυχον | εννυχα ANT CT

προσηύχето. ³⁶ Καὶ Ἐκατεδίωξαν αὐτὸν *ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. ³⁷ καὶ τεύρόντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ ὅτι Πάντες †σε ζητοῦσι. ³⁸ Καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἐγὼ ἀγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα *καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ †ἐξελέλυθα. ³⁹ Καὶ †ἦν κηρύσσων Ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

⁴⁰ Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρός, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν *αὐτόν, †καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι Ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθάρισαι. ⁴¹ †Ὁ δὲ Ἰησοῦς Ἐσπλαγχνισθεὶς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, *ἤψατο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ, Θέλω, καθάρισθητι. ⁴² Καὶ †εἰπόντος αὐτοῦ †εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ Ἐκαθαρίσθη. ⁴³ Καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ, *εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτόν, ⁴⁴ καὶ λέγει αὐτῷ, Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἶπης· †άλλ' ὕπαγε,

§ 1:36 κατεδιωξαν | κατεδιωξεν ECM† NA SBL TH WH * 1:36
 ο | — ECM† NA SBL TH WH † 1:37 ευροντες αυτον λεγουσιν
 | ευρον αυτον και λεγουσιν ECM† NA SBL TH WH † 1:37
 σε ζητουσι | ζητουσι σε CT TR § 1:38 αγωμεν | αγωμεν
 αλλαχου ECM† NA SBL TH WH * 1:38 και εκει | κακει TH TR
 † 1:38 εξεληλυθα | εληλυθα PCK | εξηλθον CT † 1:39 ην
 99.4% | ηλθε CT 0.5% § 1:39 εν ταις συναγωγαῖς | εἰς τὰς
 συναγωγὰς CT * 1:40 αυτον 85.9% | — CT 6.1% † 1:40
 και | — SBL WH † 1:41 ο δε ιησους | και CT § 1:41
 σπλαγχνισθεις 99.5% | οργισθεις SBL 0.1% * 1:41 ηψατο
 αυτου | αυτου ηψατο CT † 1:42 ειποντος αυτου 95.8% | —
 CT 2.3% † 1:42 ευθεως | ευθυς CT § 1:42 εκαθαρισθη |
 εκαθερισθη TH WH * 1:43 ευθεως | ευθυς CT † 1:44 αλλ
 | αλλα NA²⁷ SBL TH WH

σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ †προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέταξε ὁ Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ⁴⁵ Ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρῦσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερωῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, *ἀλλ' ἔξω †ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν †πανταχόθεν.

2

¹ Καὶ *εἰσηλθε πάλιν εἰς †Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν· †καὶ ἠκούσθη ὅτι ὁ εἰς οἶκόν ἐστι. ² Καὶ *εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. ³ Καὶ ἔρχονται †πρὸς αὐτόν, παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. ⁴ Καὶ μὴ δυνάμενοι †προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν ὀκράββατον *ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. ⁵ †Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει

† 1:44 προσενεγκε | προσενεγκαι PCK § 1:44 μωσης | μωυσης ANT CT * 1:45 αλλ | αλλα SBL WH † 1:45 εν | επ CT † 1:45 πανταχοθεν | παντοθεν CT * 2:1 εισηλθε παλιν | παλιν εισηλθεν TR | εισελθων παλιν CT † 2:1 καπερναουμ | καφαρναουμ CT † 2:1 και | — CT § 2:1 εις οικον 98.5% | εν οικω CT 1% * 2:2 ευθεως | — CT † 2:3 προς αυτον παραλυτικον φεροντες | φεροντες προς αυτον παραλυτικον ECM† NA SBL WH † 2:4 προσεγγισαι | προσενεγκαι CT § 2:4 κραβατον | κραβαττον ANT BYZ CT * 2:4 εφ ω | οπου ECM† NA SBL TH WH † 2:5 ιδων δε | και ιδων CT

τῷ παραλυτικῷ, Τέκνον, †ἀφέωνταί §σοι αἱ
ἀμαρτίαι σου.

⁶ Ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ
καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν, ⁷ Τί οὗτος οὕτω λαλεῖ
*βλασφημίας; Τίς δύναται ἀφιέναι ἀμαρτίας
εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός; ⁸ Καὶ †εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ
Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως †αὐτοὶ
διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, §εῖπεν αὐτοῖς,
Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις
ὑμῶν; ⁹ Τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ
παραλυτικῷ, *Ἀφέωνταί †σου αἱ ἀμαρτίαι,
ἢ εἰπεῖν, †Ἐγειραι, καὶ ἄρον §σου τὸν
κράββατον, καὶ περιπάτει; ¹⁰ Ἵνα δὲ εἰδῆτε
ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
*ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἀμαρτίας—λέγει τῷ
παραλυτικῷ— ¹¹ Σοὶ λέγω, †Ἐγειραι †καὶ ἄρον
τὸν §κράββατόν σου, καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν

‡ 2:5 αφεωνται | αφιενται ECM NA SBL WH § 2:5 σοι αι
αμαρτιαι σου | σου αι αμαρτιαι CT * 2:7 βλασφημιας |
βλασφημει CT † 2:8 ευθεως | ευθυσ CT ‡ 2:8 αυτοι | — CT
TR § 2:8 ειπεν | λεγει CT * 2:9 αφεωνται | αφιενται
ECM NA SBL WH † 2:9 σου | σοι TR ‡ 2:9 εγειραι |
εγειρε ANT BYZ ECM NA SBL TH | εγειρου WH § 2:9 σου
τον κραββατον | σου τον κραβαττον BYZ | τον κραββατον
σου PCK | τον κραβαττον σου ANT CT * 2:10 αφιεναι επι
της γης αμαρτιας 46.2% | επι της γης αφιεναι αμαρτιας BYZ
ECM* PCK SBL 46.9% | αφιεναι αμαρτιας επι της γης ECM† NA
WH 3.2% † 2:11 εγειραι | εγειρε ANT BYZ CT ‡ 2:11 και |
— CT § 2:11 κραββατον | κραβαττον ANT BYZ CT

σου. ¹² Καὶ ἠγέρθη *εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν †κράββατον, ἐξήλθεν †ἐναντίον πάντων· ὥστε ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν τὸν Θεόν, λέγοντας ὅτι §Οὐδέποτε οὕτως *εἶδομεν.

¹³ Καὶ ἐξήλθε πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. ¹⁴ Καὶ παράγων εἶδε †Λευὶ τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

¹⁵ Καὶ †ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί, καὶ §ἠκολούθησαν αὐτῷ. ¹⁶ Καὶ οἱ γραμματεῖς *καὶ οἱ Φαρισαῖοι, ἰδόντες †αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν †τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, §Τί ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει *καὶ πίνει;

* **2:12** ευθεως και | και ευθυς CT † **2:12** κραββατον | κραβαττον ANT BYZ CT † **2:12** εναντιον | εμπροσθεν NA SBL TH WH § **2:12** ουδεποτε ουτως | ουτως ουδεποτε CT * **2:12** ειδομεν | ειδαμεν WH † **2:14** λειυ | λειυιν (λευειν TH WH) ANT BYZ ECM HF NA PCK SBL TR † **2:15** εγενετο εν τω | γινεται ECM NA SBL WH | γεινεται TH § **2:15** ηκολουθησαν | ηκολουθουν ECM† NA SBL TH WH * **2:16** και οι φαρισαιοι 96.6% | των φαρισαιων CT 0.2% † **2:16** αυτον εσθιοντα 96.2% | οτι ησθιε TH 0.3% | οτι εσθιει ECM NA SBL WH 0.2% † **2:16** τελωνων και αμαρτωλων 97.7% | αμαρτωλων και τελωνων CT 0.2% § **2:16** τι 95.9% | — ECM† NA SBL TH WH 1.8% * **2:16** και πινει 92.9% | — CT 0.7%

17 Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει ταῦτοῖς, Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. Οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς ἵνα μετανοήσῃ.

18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύοντες· καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ σοὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; 19 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶ, νηστεύειν; Ὅσον χρόνον μεθ' ἐαυτῶν ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν· 20 ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ταῖς ἡμέραις.

21 Καὶ οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκου ἀγνάφου ἑπιπράπτει ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· εἰ δὲ τῆμη, αἶρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεται. 22 Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς

† 2:17 αυτοις | αυτοις οτι ECM NA SBL WH † 2:17 αλλα | αλλ ECM NA²⁸ § 2:17 εις μετανοιαν | — CT * 2:18 ιωαννου | ιωανου WH † 2:18 των φαρισαιων 92% | φαρισαιοι CT 6.4% † 2:18 ιωαννου | ιωανου WH § 2:18 οι | οι μαθηται CT * 2:19 μεθ εαυτων εχουσι τον νυμφιον 89.6% | εχουσι τον νυμφιον μετ αυτων CT 0.6% † 2:20 εκειναις ταις ημεραις | εκεινη τη ημερα CT † 2:21 και | — ANT CT § 2:21 επιπραπτει | επιπραπτει CT * 2:21 ιματιω παλαιω | ιματιον παλαιον CT † 2:21 μη | μηγε ANT † 2:21 αυτου | απ αυτου CT § 2:21 γινεται | γεινεται TH

παλαιούς· εἰ δὲ μή, *ρήσσει ὁ οἶνος τὸ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος †ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται· ὁ δὲ οἶνος ἄλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς *βλητέον.

²³ Καὶ ἐγένετο †παραπορευέσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων, καὶ †ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχνας. ²⁴ Καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ, Ἰδε, τί ποιοῦσιν ἔν τῶν σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστι; ²⁵ Καὶ *αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς, Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε †Δαυὶδ, ὅτε χρεῖαν ἔσχε καὶ ἐπέπεισεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; ²⁶ Πῶς εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ †ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ ἑτοιχοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὔσι; ²⁷ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, *οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· ²⁸ ὥστε Κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

* 2:22 ρησσει | ρηξει CT † 2:22 ο νεος | — CT † 2:22 εκχειται και οι ασκοι απολουνται | απολλυται και οι ασκοι ECM NA SBL WH § 2:22 αλλα | αλλ ECM NA²⁸ * 2:22 βλητεον 97.5% | — CT 0.3% † 2:23 παραπορευεσθαι αυτον εν τοις σαββασιν | αυτον εν τοις σαββασιν παραπορευεσθαι ECM NA SBL TH | αυτον εν τοις σαββασιν διαπορευεσθαι WH † 2:23 ηρξαντο οι μαθηται αυτου | οι μαθηται αυτου ηρξαντο CT § 2:24 εν | — CT * 2:25 αυτος ελεγεν | λεγει CT † 2:25 δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH † 2:26 αρχιερωσ 83% | του αρχιερωσ TR 16.2% § 2:26 τοις ιερευσι | τουσ ιερεισ ECM NA SBL WH * 2:27 ουχ 96.6% | και ουχ CT 0.9%

3

1 Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς *τὴν συναγωγὴν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. 2 Καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασι θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. 3 Καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα, †Ἐγείραι εἰς τὸ μέσον. 4 Καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἔξεστι τοῖς σάββασι δάγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι; Ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; Οἱ δὲ ἐσιώπων. 5 Καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, *συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου. Καὶ ἐξέτεινε, καὶ †ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὡς ἡ ἄλλη. 6 Καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι *εὐθέως μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν συμβούλιον ἔποιον κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι.

7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς †ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν· καὶ πολὺ

* 3:1 την | — SBL WH † 3:3 ἐξηραμμενην εχοντι την χειρα 93.3% | την χειρα εχοντι ξηραν SBL WH 0.4% | την ξηραν χειρα εχοντι ECM NA TH 0.2% † 3:3 εγειραι | εγειρε ANT CT § 3:4 αγαθοποιησαι | αγαθον ποιησαι ECM† NA * 3:5 συλλυπουμενος | συλλυπουμενος TH WH † 3:5 σου | — ECM† NA SBL † 3:5 αποκατεσταθη | απεκατεσταθη BYZ CT § 3:5 υγιης ως η αλλη | — CT * 3:6 ευθεως | ευθυς CT † 3:6 εποιουν 92.5% | εδιδουν CT 1.3% † 3:7 ανεχωρησε μετα των μαθητων αυτου | μετα των μαθητων αυτου ανεχωρησε CT

πλήθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας Σήκολούθησαν αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ⁸ καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας, καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ *οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλήθος πολὺ, ἴακούσαντες ὅσα †ἐποίει, ἤλθον πρὸς αὐτόν. ⁹ Καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. ¹⁰ Πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται, ὅσοι εἶχον μάλιστα. ¹¹ Καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν *ἐθεώρει, προσέπιπτεν αὐτῷ, καὶ ἔκραζε, ἠλέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ¹² Καὶ πολλὰ ἐπέτιμα αὐτοῖς ἵνα μὴ †φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσι.

¹³ Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς ἠθέλεν αὐτός· καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. ¹⁴ Καὶ ἐποίησε ἑδῶδεκα, ἵνα ὥσι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρῦσαι, ¹⁵ καὶ ἔχειν ἐξουσίαν *θεραπεύειν τὰς νόσους, καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια. ¹⁶ †καὶ

§ 3:7 ηκολουθησαν αυτω 50.9% | ηκολουθησεν αυτω BYZ PCK 42.9% | ηκολουθησε CT 0.2% * 3:8 οι | — CT † 3:8 ακουσαντες | ακουοντες CT † 3:8 εποιει | ποιει WH § 3:8 ηλθον | ηλθαν WH * 3:11 εθεωρει προσεπιπτεν αυτω και εκραζε | εθεωρουν προσεπιπτον αυτω και εκραζον ANT CT † 3:11 λεγοντα | λεγοντες NA † 3:12 φανερον αυτον | αυτον φανερον CT TR § 3:14 δωδεκα 97.1% | δωδεκα ους και αποστολους ωνομασεν NA WH 1.5% * 3:15 θεραπευειν τας νοσους και | — CT † 3:16 και 98.8% | και εποιησε τους δωδεκα και NA SBL WH 0.4%

ἐπέθηκε †τῷ Σίμωνι ὄνομα Πέτρον· ¹⁷ καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Σῖωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου· καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς *ὀνόματα †Βοανεργές, ὃ ἐστίν, Υἱὸς Βροντῆς· ¹⁸ καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, καὶ †Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Σκανανίτην, ¹⁹ καὶ Ἰούδαν *Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον· ²⁰ καὶ συνέρχεται πάλιν †ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς Σμήτε ἄρτον φαγεῖν. ²¹ Καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι Ἐξέστη. ²² Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι *Βεελζεβούλ ἔχει, καὶ ὅτι Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. ²³ Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτούς, ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς, Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν; ²⁴ Καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἐαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἢ βασιλεία ἐκείνη. ²⁵ Καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἐαυτὴν

† **3:16** τω σιμωνι ονομα | ονομα τω σιμωνι ANT CT § **3:17** ιωαννην | ιωαννη WH * **3:17** ονοματα | ονομα WH † **3:17** βοανεργες | βοανηργες CT † **3:18** ματθαιον | μαθθαιον CT § **3:18** κανανιτην | καναναιον CT * **3:19** ισκαριωτην 98% | ισκαριωθ CT 0.8% † **3:19** ερχονται | ερχεται ECM† NA SBL TH WH † **3:20** οχλος 89.5% | ο οχλος NA SBL TH WH 7.4% § **3:20** μητε | μηδε ANT ECM† NA PCK SBL TH WH * **3:22** βεελζεβουλ | βεεζεβουλ WH

μερισθῆ, οὐ δύναται †σταθῆναι ἢ οἰκία ἐκεῖνη. ²⁶ Καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ σμεμέρισται, οὐ δύναται *σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος ἔχει. ²⁷ †Οὐδεὶς δύναται †τὰ σκευὴ τοῦ ἰσχυροῦ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ §διαρπάσῃ.

²⁸ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται *τὰ ἀμαρτήματα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ †βλασφημίαι ὅσας ἂν βλασφημήσωσιν. ²⁹ ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, †ἀλλ' ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου §κρίσεως. ³⁰ Ὅτι ἔλεγον, Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

³¹ *Ἔρχονται οὖν †οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ

† **3:25** δυναται | δυνασεται CT † **3:25** σταθηναι η οικια εκεινη | η οικια εκεινη σταθηναι ECM NA SBL | η οικια εκεινη σθηται TH WH § **3:26** μεμερισται | εμερισθη CT * **3:26** σταθηναι | σθηται ECM† NA SBL TH WH † **3:27** ουδεις δυναται | ου δυναται ουδεις TR | αλλ ου δυναται ουδεις ECM NA TH WH | αλλ ουδεις δυναται SBL † **3:27** τα σκευη του ισχυρου εισελθων εις την οικιαν | εις την οικιαν του ισχυρου εισελθων τα σκευη ECM† NA SBL TH WH § **3:27** διαρπαση | διαρπασει ANT BYZ CT TR * **3:28** τα αμαρτηματα τοις υιοις των ανθρωπων | τοις υιοις των ανθρωπων τα αμαρτηματα ANT CT † **3:28** βλασφημια οσας αν | αι βλασφημια οσας εαν ANT ECM* | αι βλασφημια οσα εαν ECM† NA SBL TH WH † **3:29** αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH § **3:29** κρισεως 97% | αμαρτηματος CT 0.7% * **3:31** ερχονται ουν | και ερχεται ECM† NA TH | και ερχονται ECM* SBL WH † **3:31** οι αδελφοι και η μητηρ 80.8% | η μητηρ αυτου και οι αδελφοι ANT CT 2.7%

αὐτοῦ, καὶ ἔξω †ἐστῶτες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν, §φωνοῦντες αὐτόν. ³² Καὶ ἐκάθητο *ὄχλος περὶ αὐτόν· †εἶπον δὲ αὐτῷ, Ἰδοῦ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου †καὶ αἱ ἀδελφαί σου ἔξω ζητοῦσί σε. ³³ Καὶ §ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων, Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου *ἢ οἱ ἀδελφοί †μου; ³⁴ Καὶ περιβλεψάμενος †κύκλω τοὺς περὶ αὐτόν καθημένους, λέγει, §Ἴδε, ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ³⁵ Ὅς *γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ †μου καὶ †μήτηρ ἐστί.

4

¹ Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ *συνήχθη πρὸς αὐτόν ὄχλος †πολύς, ὥστε αὐτόν †ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσῃ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς §ἦν. ² Καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, καὶ

† 3:31 ἐστῶτες | στηκοντες ECM† NA SBL TH WH | ἐστηκοτες ECM* § 3:31 φωνουντες 94.6% | καλουντες ECM† NA SBL TH WH 1.6% * 3:32 οχλος περι αυτον | περι αυτον οχλος ANT CT † 3:32 ειπον δε | και λεγουσιν CT † 3:32 και αι αδελφαι σου 70.2% | — ANT ECM SBL TH TR WH 28.9% § 3:33 απεκριθη αυτοις λεγων | αποκριθεις αυτοις λεγει ECM† NA SBL TH WH * 3:33 η | και ECM NA TH WH † 3:33 μου | — WH † 3:34 κυκλω τους περι αυτον | τους περι αυτον κυκλω CT § 3:34 ιδε | ιδου PCK * 3:35 γαρ 99.4% | — WH 0.3% † 3:35 μου | — CT † 3:35 μητηρ | μητηρ μου PCK * 4:1 συνηχθη | συναγεται CT † 4:1 πολυς | πλειστος CT † 4:1 εμβαντα εις το πλοιον | εις πλοιον εμβαντα CT § 4:1 ην | ησαν ANT CT

ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ³ Ἀκούετε· ἰδοῦ, ἐξῆλθεν ὁ σπείρων * τοῦ σπεῖραι. ⁴ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν, ὃ μὲν ἔπεσε †παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ †ἤλθε τὰ §πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. ⁵ * Ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, †ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν· καὶ †εὐθέως ἐξανέτειλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· ⁶ §ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. ⁷ Καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι, καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε. ⁸ Καὶ * ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν· καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ †αὐξάνοντα, καὶ ἔφερον †έν τριάκοντα, καὶ ἐν ἐξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν. ⁹ Καὶ §ἔλεγεν, * Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκούετω.

¹⁰ † Ὅτε δὲ ἐγένετο καταμόνας, †ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα §τὴν παραβολήν. ¹¹ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὑμῖν

* **4:3** του | — ECM† NA SBL TH WH † **4:4** παρα | επι ANT † **4:4** ηλθε | ηλθον ANT § **4:4** πετεινα | πετεινα του ουρανου TR * **4:5** αλλο δε | και αλλο ANT CT † **4:5** οπου | και οπου WH † **4:5** ευθεως | ευθυσ CT § **4:6** ηλιου δε ανατειλαντος | και οτε ανετειλεν ο ηλιος CT * **4:8** αλλο | αλλα CT † **4:8** αυξανοντα | αυξανομενα CT † **4:8** εν ... εν ... εν | εν ... εν ... εν ECM† HF NA SBL TR | εις ... εν ... εν WH § **4:9** ελεγεν | ελεγεν αυτοις ANT TR * **4:9** ο εχων | ος εχει CT † **4:10** οτε δε | και οτε CT † **4:10** ηρωτησαν | ηρωτων CT § **4:10** την παραβολην | τας παραβολας CT

*δέδοται γνῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω, ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα ἴγίνεται· ¹² ἵνα

βλέποντες βλέπωσι, καὶ μὴ ἴδωσι·

καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι, καὶ μὴ συνιῶσι· μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ ἀφεθῆ αὐτοῖς †τὰ ἁμαρτήματα.

¹³ Καὶ λέγει αὐτοῖς, Οὐκ οἶδατε τὴν παραβολὴν ταύτην; Καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνῶσεσθε; ¹⁴ Ὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. ¹⁵ Οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδόν, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, θεύθως ἔρχεται ὁ Σατανᾶς καὶ αἶρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον *ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. ¹⁶ Καὶ οὗτοι †εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμενοι, οἳ, ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον, †εὐθέως μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, ¹⁷ καὶ οὐκ ἔχουσι ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἴτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, θεύθως σκανδαλίζονται. ¹⁸ Καὶ *οὗτοι

* **4:11** δεδοται γνῶναι το μυστηριον | δεδοται γνῶναι τα μυστηρια ANT | το μυστηριον δεδοται CT † **4:11** γινεται | γεινεται TH † **4:12** τα αμαρτηματα | — CT § **4:15** ευθεως | ευθυς ANT CT * **4:15** εν ταις καρδιαις αυτων | εις αυτους NA SBL WH | εν αυτοις ECM TH † **4:16** εισιν ομοιως 95.5% | εισιν NA 2.1% | ομοιως εισιν ANT 1.5% † **4:16** ευθεως | ευθυς ANT CT § **4:17** ευθεως | ευθυς ANT CT * **4:18** ουτοι | αλλοι CT

εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, τοῖ τὸν λόγον †ἀκούοντες, ¹⁹ καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος §τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι *συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος †γίνεται. ²⁰ Καὶ †οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον, καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν, §έν τριάκοντα, καὶ ἐν ἐξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.

²¹ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, *Μῆτι †ὁ λύχνος ἔρχεται ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῆ ἢ ὑπὸ τὴν †κλίην; Οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν §ἐπιτεθῆ; ²² Οὐ γάρ ἐστὶ *τι κρυπτόν, †ὃ †ἐὰν §μὴ φανερωθῆ· οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα *εἰς φανερόν ἔλθῃ. ²³ Εἴ τις ἔχει ὄρα ἀκούειν ἀκούέτω.

²⁴ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Βλέπετε τί ἀκούετε. Ἐν ὧ μέτρῳ μετρεῖτε †μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται ὑμῖν †τοῖς ἀκούουσιν. ²⁵ Ὅς

† 4:18 οἱ | ουτοι εισιν οἱ CT ST † 4:18 ακουοντες | ακουσαντες CT § 4:19 τουτου | — CT * 4:19 συμπνιγουσι | συνπνιγουσιν TH WH † 4:19 γινεται | γεινεται TH † 4:20 ουτοι | εκεινοι CT § 4:20 ἐν ... ἐν ... ἐν | ἐν ... ἐν ... ἐν ECM† HF NA SBL TR * 4:21 μητι 98.6% | οτι μητι WH 0.2% † 4:21 ο λυχνος ερχεται | ερχεται ο λυχνος ANT CT † 4:21 κλιην | κλειην TH § 4:21 επιτεθη | τεθη CT * 4:22 τι | — ANT ECM† NA PCK SBL TH WH † 4:22 ο | — CT † 4:22 εαν | ει ECM* § 4:22 μη | μη ινα CT * 4:22 εις φανερον ελθη | ελθη εις φανερον ANT CT † 4:24 μετρηθησεται | αντιμετρηθησεται PCK † 4:24 τοις ακουουσιν 88.8% | — CT 0.6%

γὰρ ὁ ἄνθρωπος ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

²⁶ Καὶ ἔλεγεν, Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς *ἐὰν ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, ²⁷ καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος ἔβλαστανῇ καὶ μηκύνῃται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. ²⁸ Αὐτομάτῃ ἄρα ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, ἔπειτα στάχυν, εἶτα *πλήρη σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. ²⁹ Ὅταν δὲ ἔπαρθε ὁ καρπός, ἐκείνη ὥρα ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.

³⁰ Καὶ ἔλεγε, Ὅτινι *ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; Ἡ ἐν ἑποίᾳ παραβολῇ παραβάλωμεν αὐτήν; ³¹ Ὡς ἡ κόκκον σινάπεως, ὅς, ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς· ³² καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει, καὶ *γίνεται ἑπάντων τῶν λαχάνων μείζων, καὶ ποιεῖ

§ 4:25 αν εχη | εχει CT * 4:26 εαν | αν ANT | — ECM NA SBL WH † 4:27 βλαστανη | βλαστα CT ‡ 4:28 γαρ | — CT § 4:28 ειτα ... ειτα | ειτεν ... ειτεν WH * 4:28 πληρη | πληρης ECM NA SBL † 4:29 παραδω | παραδοι CT ‡ 4:29 ευθεως | ευθυς CT § 4:30 τινι | πως ANT CT * 4:30 ομοιωσωμεν | ομοιωσομεν BYZ HF PCK † 4:30 ποια παραβολη παραβαλωμεν αυτην | τινι παραβολη παραβαλωμεν αυτην ANT | τινι αυτην παραβολη θωμεν CT ‡ 4:31 κοκκον | κοκκω NA SBL TH TR WH § 4:31 μικροτερος παντων των σπερματων εστι | μικροτερον ον παντων των σπερματων CT * 4:32 γινεται | γεινεται TH † 4:32 παντων των λαχανων μειζων | μειζων παντων των λαχανων ANT | μειζον παντων των λαχανων CT

κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ †κατασκηνοῦν.

³³ Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἔδύναντο ἀκούειν· ³⁴ χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει *αὐτοῖς· †κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς †μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε πάντα.

³⁵ Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὀψίας γενομένης, Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. ³⁶ Καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον, παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ. Καὶ ἄλλα ἔδὲ *πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ. ³⁷ Καὶ †γίνεται λαῖλαψ †άνεμου μεγάλη· Ἔτα δὲ κύματα *ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε †αὐτὸ ἤδη γεμίζεσθαι.

³⁸ Καὶ †ἦν αὐτὸς ἔπι τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ *διεγείρουσιν αὐτόν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; ³⁹ Καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ, καὶ εἶπε τῇ θαλάσῃ, Σιώπα, πεφίμωσο. Καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ

† 4:32 κατασκηνοῦν | κατασκηνοῦν WH § 4:33 εδυνατο | ηδυνατο ANT CT TR * 4:34 αυτοις | αυτοις τον λογον ANT † 4:34 κατ | καθ TH † 4:34 μαθηταις αυτου | ιδιοις μαθηταις CT § 4:36 δε | — CT * 4:36 πλοιαρια | πλοια ANT CT † 4:37 γινεται | γεινεται TH † 4:37 ανεμου μεγαλη | μεγαλη ανεμου CT § 4:37 τα δε | και τα CT * 4:37 επεβαλλεν | επεβαλεν BYZ ECM* HF PCK † 4:37 αυτο ηδη γεμιζεσθαι | ηδη αυτο βυθιζεσθαι ANT | ηδη γεμιζεσθαι το πλοιον CT † 4:38 ην αυτος | αυτος ην CT § 4:38 επι | εν CT * 4:38 διεγειρουσιν | εγειρουσιν ECM† NA SBL TH WH

ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. ⁴⁰ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί δειλοί ἐστε τοῦτω; †Πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; ⁴¹ Καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ;

5

¹ Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν *Γαδαρηνῶν. ² Καὶ ἐξεληθόντι αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου, †εὐθέως ὁ ἀπήνητησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, ³ ὃς τὴν *κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς †μνήμασι· καὶ †οὔτε ἀλύσειν οὐδεὶς ὀδύνατο αὐτὸν δῆσαι, ⁴ διὰ τὸ αὐτὸν πολλακίς πέδαις καὶ ἀλύσεισι δεδέσθαι, καὶ διεσπᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις, καὶ τὰς πέδας συντετρίφθαι· καὶ οὐδεὶς *αὐτὸν ἰσχυε δαμάσαι· ⁵ καὶ διὰ παντός, νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ἐν τοῖς †ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς μνήμασιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις.

† 4:40 ουτω 96.7% | — CT 1% † 4:40 πως ουκ 97.4% | ουπω CT 1.9% § 4:41 υπακουουσιν αυτω 96.1% | αυτω υπακουει ECM* 1.3% | υπακουει αυτω ECM† NA SBL TH WH 0.4% * 5:1 γαδαρηνων 95% | γεργεσηνων ANT 4% | γερασηνων CT 0.3% † 5:2 εξελθοντι αυτω | εξελθοντος αυτου ANT CT † 5:2 ευθεως | ευθυς CT § 5:2 απηνητησεν | υπηνητησεν ECM† NA SBL TH WH * 5:3 κατοικησιν | οικησιν PCK † 5:3 μνημασι | μνημειοις TR † 5:3 ουτε αλυσειν | ουδε αλυσει ουκετι CT § 5:3 εδυνατο | ηδυνατο ANT PCK TR * 5:4 αυτον ισχυε | αυτον ισχυσε PCK | ισχυεν αυτον ANT CT † 5:5 ορεισιν και εν τοις μνημασιν | μνημασι και εν τοις ορεισιν ANT CT PCK

6 †Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδραμε καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, 7 καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ *εἶπε, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Ὁρκίζω σε τὸν Θεόν, μὴ με βασανίσῃς. 8 Ἔλεγε γὰρ αὐτῷ, Ἔξελθε, τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. 9 Καὶ ἐπηρώτα αὐτόν, Τί ἴσοι ὄνομα; Καὶ †ἀπεκρίθη, λέγων, ΣΛεγεὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοὶ ἐσμεν. 10 Καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ *αὐτοὺς ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας.

11 Ἦν δὲ ἐκεῖ †πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη· 12 καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν †πάντες οἱ δαίμονες, λέγοντες, Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. 13 Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς θευθέως ὁ Ἰησοῦς. Καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν· *ἦσαν δὲ ὡς †δισχίλιοι· καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσει.

† 5:6 ιδων δε | και ιδων CT § 5:6 αυτω | αυτον ANT ECM* SBL WH * 5:7 ειπε | λεγει ANT CT † 5:9 σοι ονομα | ονομα σοι ANT CT † 5:9 απεκριθη λεγων | λεγει αυτω CT § 5:9 λεγεων | λεγιων CT * 5:10 αυτους αποστειλη | αποστειλη αυτους ANT | αυτα αποστειλη ECM NA SBL WH † 5:11 προς τω ορει αγελη χοιρων μεγαλη βοσκομενη | προς τα ορη αγελη χοιρων μεγαλη βοσκομενη TR | αγελη χοιρων μεγαλη βοσκομενη προς τω ορει ANT † 5:12 παντες οι δαιμονες | — CT § 5:13 ευθεως ο ιησους | — CT * 5:13 ησαν δε | — CT † 5:13 δισχιλιοι | δισχειλιοι TH

14 †Οἱ δὲ βόσκοντες §τοὺς χοίρους ἔφυγον, καὶ *ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Καὶ †ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστὶ τὸ γεγονός· 15 καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον †καὶ ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν §Λεγεῶνα· καὶ ἐφοβήθησαν. 16 *Διηγήσαντο δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ, καὶ περὶ τῶν χοίρων. 17 Καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. 18 Καὶ †ἐμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς, ἵνα †ἦ μετ' αὐτοῦ. 19 §Ο δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ, Ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς, καὶ *ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα †σοι ὁ Κύριος †πεποίηκε, καὶ ἠλέησέ σε. 20 Καὶ ἀπῆλθε καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη ὄχλος

† 5:14 οἱ δε | και οἱ ANT CT § 5:14 τοὺς χοίρους | αὐτοὺς CT * 5:14 ἀνηγγειλαν | ἀπηγγειλαν ANT CT † 5:14 ἐξῆλθον | ἠλθον ECM† NA SBL TH WH † 5:15 και | — CT § 5:15 λεγεωνα | λεγιωνα CT * 5:16 διηγησαντο δε | και διηγησαντο ANT CT TR † 5:18 ἐμβαντος | ἐμβαινοντος ANT CT † 5:18 η μετ αυτου | μετ αυτου η ANT CT § 5:19 ο δε ιησους | και ANT CT * 5:19 ἀναγγειλον | ἀπαγγειλον ECM† NA SBL TH WH † 5:19 σοι ο κυριος | ο κυριος σοι ECM† NA SBL TH WH † 5:19 πεποιηκε | εποιησε TR

πολὺς ἐπ’ αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν.
 22 Καὶ Σίδου, ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων,
 ὀνόματι *Ἰάειρος, καὶ ἰδὼν αὐτόν, πίπτει πρὸς
 τοὺς πόδας αὐτοῦ, 23 καὶ ἔπαρεκάλει αὐτόν
 πολλά, λέγων ὅτι Τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως
 ἔχει· ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῆς ἐπ’ αὐτῇ τὰς χεῖρας,
 ὅπως σωθῆ καὶ *ζήσεται. 24 Καὶ ἀπῆλθε μετ’
 αὐτοῦ· καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, καὶ
 συνέθλιβον αὐτόν.

25 Καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ρύσει αἵματος ἐξῆτη
 δώδεκα, 26 καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν
 ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ παρ’ ἑαυτῆς
 πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον
 εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, 27 ἀκούσασα *περὶ
 τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὀπισθεν,
 ἤψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. 28 ἔλεγε ἔτι ὅτι
 ἐάν τις ἐπιθῆται ἐπ’ αὐτὴν ἡμέρας ἑπτὰ,
 σωθήσεται ἀπὸ τῆς ῥύσεως αὐτῆς. 29 Καὶ
 εὐθέως ἐξῆρανθῆ ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος
 αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἵαται ἀπὸ τῆς
 μάστιγος. 30 Καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς
 ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξεληθοῦσαν,

§ 5:22 ἰδου | — ANT CT * 5:22 ἰαειρος | ιαιρος ECM NA
 SBL † 5:23 παρεκαλει | παρακαλει ECM† NA SBL WH ‡ 5:23
 αυτη τας χειρας | τας χειρας αυτη CT § 5:23 οπως | ινα
 ECM† NA SBL TH WH * 5:23 ζησεται | ζηση ECM† NA SBL
 TH WH † 5:25 τις | — CT ‡ 5:25 ετη δωδεκα | δωδεκα
 ετη CT § 5:26 αυτης | εαυτης ANT TR * 5:27 περι 97.9%
 | τα περι ECM* WH 0.6% † 5:28 γαρ | γαρ εν αυτη ANT
 ‡ 5:28 καν των ιματιων αυτου αφωμαι | εαν αφωμαι καν των
 ιματιων αυτου ANT CT § 5:29 ευθεως | ευθυσ CT * 5:30
 ευθεως | ευθυσ CT

ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε, Τίς μου ἤψατο τῶν ἱματίων; ³¹ Καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις, Τίς μου ἤψατο; ³² Καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. ³³ Ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν ἔπε' αὐτῇ, ἦλθε καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. ³⁴ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, †Θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· ὑπάγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιῆς ἀπὸ τῆς μᾶστιγός σου.

³⁵ Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγοντες ὅτι Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; ³⁶ Ὁ δὲ Ἰησοῦς σευθέως ἀκούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ, Μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε. ³⁷ Καὶ οὐκ ἀφῆκεν *οὐδένα αὐτῷ συνακολουθῆσαι, εἰ μὴ †Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ †Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. ³⁸ Καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον, *κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά. ³⁹ Καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς, Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; Τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. ⁴⁰ Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. †Ὁ δέ,

† 5:33 επ | — CT † 5:34 θυγατερ | θυγατηρ ECM NA SBL WH § 5:36 ευθεως ακουσας | παρακουσας CT * 5:37 ουδενα αυτω | αυτω ουδενα ANT | ουδενα μετ αυτου CT † 5:37 πετρον | του πετρον ECM† NA SBL TH WH † 5:37 ιωαννην | ιωαννην WH § 5:38 ερχεται | ερχονται CT * 5:38 κλαιοντας | και κλαιοντας ANT CT SCR † 5:40 ο | αυτος CT

ἐκβαλὼν †πάντας, παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον θάνακεῖμενον. ⁴¹ Καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῇ, *Ταλιθά, κοῦμι· ὅ ἐστι μεθερμηνεύμενον, Τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, †ἔγειραι. ⁴² Καὶ †εὐθέως ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει, ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα· καὶ θῆξέστησαν ἐκστάσει μεγάλη. ⁴³ Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα μηδεὶς *γνῶ τοῦτο· καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

6

¹ Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ *ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα †αὐτοῦ· καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ² Καὶ γενομένου σαββάτου, ἤρξατο †ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν· καὶ ἄπολλοι ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες, Πόθεν τούτῳ ταῦτα; Καὶ τίς ἡ σοφία ἢ δοθεῖσα *αὐτῷ, †καὶ †δυνάμεις τοιαῦται διὰ

† 5:40 παντας | απαντας TR § 5:40 ανακειμενον | — CT
 * 5:41 ταλιθα κουμι 79.8% | ταλιθα (ταλειθα WH) κουμι ECM
 NA SBL TH 16.2% † 5:41 εγειραι | εγειρε ANT CT † 5:42
 ευθεως | ευθυς CT § 5:42 εξεστησαν 95.6% | εξεστησαν
 ευθυς ECM NA SBL WH 0.5% * 5:43 γνω | γνοι CT * 6:1
 ηλθεν | ερχεται CT † 6:1 αυτου | εαυτου ANT † 6:2 εν
 τη συναγωγη διδασκειν | διδασκειν εν τη συναγωγη ECM† NA
 SBL WH § 6:2 πολλοι 98.8% | οι πολλοι ECM* SBL WH 0.9%
 * 6:2 αυτω | τουτω CT † 6:2 και | οτι και TR † 6:2
 δυναμεις | αι δυναμεις CT

τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὁμοιωθῆναι; ³ Οὐχ οὗτος ἐστὶν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς *Μαρίας, ἡ ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου καὶ Ἰωσήφ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; Καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; Καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ⁴ Ἐλεγε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς *συγγενέσι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. ⁵ Καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ ἰσχυρὰ δύναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσε. ⁶ Καὶ ἔθαύμαζε διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

Καὶ περιῆγε τὰς κώμας κύκλῳ διδάσκων. ⁷ Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων. ⁸ Καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μὴδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδόν, εἰ μὴ ῥάβδον μόνον· μὴ *πήραν, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν. ⁹ Ἄλλ' ὑποδεδεμένους σανδάλια· καὶ μὴ ἐνδύσθητε δύο χιτῶνας. ¹⁰ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ

§ 6:2 γινονται | γινομεναι ECM NA SBL WH | γεινονται TH

* 6:3 μαριας | της μαριας ANT CT † 6:3 αδελφος δε | και αδελφος CT ‡ 6:3 ιωση 97.4% | ιωσητος CT 1.2% § 6:4

ελεγε δε | και ελεγεν CT * 6:4 συγγενεσι | συγγενευσιν αυτου CT † 6:5 ηδυνατο | εδυνατο CT ‡ 6:5 ουδεμιαν δυναμιν ποιησαι | ποιησαι ουδεμιαν δυναμιν ECM NA SBL WH

§ 6:6 εθαυμαζε | εθαυμασε WH * 6:8 πηραν μη αρτον | αρτον μη πηραν CT † 6:9 αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH ‡ 6:9 ενδυσηθε | ενδυσασθαι SCR WH | ενδεδυσθαι ANT

μένετε ἕως ἄν ἐξέλθητε ἐκεῖθεν. ¹¹ Καὶ ὅσοι ἄν μὴ δεξῶνται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. * Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται Σοδόμοις ἢ Γομόρροις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. ¹² Καὶ ἐξεληθόντες † ἐκήρυσσον ἵνα ‡ μετανοήσωσι. ¹³ καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἄρρώστους καὶ ἐθεράπευον.

¹⁴ Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν ὅτι * Ἰωάννης ὁ βαπτίζων † ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ¹⁵ † Ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Ἑλίας ἐστίν· ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Προφήτης * ἐστίν, ὡς εἷς τῶν προφητῶν. ¹⁶ Ἀκούσας δὲ † Ἡρώδης ‡ εἶπεν ὅτι Ὅν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα * Ἰωάννην, οὗτός ἐστιν· αὐτὸς ἠγέρθη † ἐκ νεκρῶν.

§ 6:11 οσοι αν μη δεξωνται | οσοι εαν μη δεξωνται ANT PCK | ος αν τοπος μη δεξηται CT * 6:11 αμην λεγω υμιν ανεκτοτερον εσται σοδομοις η γομορροις εν ημερα κρισεως η τη πολει εκεινη | — CT † 6:12 εκηρυσσον | εκηρυσσαν CT ‡ 6:12 μετανοησωσι | μετανοωσι CT § 6:14 ελεγεν 99% | ελεγον ECM NA SBL WH 0.7% * 6:14 ιωαννης | ιωανης WH † 6:14 εκ νεκρων ηγεθη 91.4% | εγηγετα εκ νεκρων CT 0.7% ‡ 6:15 αλλοι | αλλοι δε CT § 6:15 ηλιας | ηλειας WH * 6:15 εστιν | εστιν η TR | — CT † 6:16 ηρωδης | ο ηρωδης ANT BYZ CT PCK TR ‡ 6:16 ειπεν | ελεγεν CT § 6:16 οτι | — ECM † NA SBL TH WH * 6:16 ιωαννην ουτος εστιν αυτος 95.9% | ιωαννην (ιωανην WH) ουτος ECM NA SBL TH 0.8% † 6:16 εκ νεκρων | — CT

17 Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν †Ιωάννην, καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν Σφυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. 18 Ἔλεγε γὰρ ὁ *Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ ὅτι Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. 19 Ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ, καὶ ἠθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι· καὶ οὐκ ἠδύνατο. 20 ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν †Ιωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν· καὶ †ἀκούσας αὐτοῦ, πολλὰ Σέποiei, καὶ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουε.

21 Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίσις αὐτοῦ δεῖπνον *ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς †χιλιάρχουσιν καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, 22 καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς †αὐτῆς τῆς Ἡρωδιάδος καὶ ὀρχησαμένης, Σκαὶ ἀρεσάσης τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμένοις, *εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ, Αἴτησόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοί. 23 καὶ ὤμοσεν †αὐτῇ †ὅτι Ὅ ἐὰν με αἰτήσῃς, δώσω σοί,

† 6:17 ιωαννην | ιωαννην WH § 6:17 φυλακη 93.2% | τη φυλακη TR 5.3% * 6:18 ιωαννης | ιωαννης WH † 6:20 ιωαννην | ιωαννην WH † 6:20 ακουσας | ακουων PCK § 6:20 εποiei 98.4% | ηπορει CT 0.4% * 6:21 εποiei | εποiησε CT † 6:21 χιλιαρχοις | χειλιαρχοις TH † 6:22 αυτης της 96.4% | αυτου ECM NA WH 0.4% § 6:22 και αρεσασης | ηρεσε ECM NA WH * 6:22 ειπεν ο βασιλευς | ο δε βασιλευς ειπε ECM WH † 6:23 αυτη | αυτη πολλα NA † 6:23 οτι ο | ο τι ECM† NA SBL | οτι WH

ἕως ἡμίσεως τῆς βασιλείας μου. ²⁴ Ἦ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε τῇ μητρὶ αὐτῆς, Τί *αἰτήσομαι; Ἦ δὲ εἶπε, Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. ²⁵ Καὶ εἰσελθοῦσα Σεύθῳ μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα, ἠτήσατο, λέγουσα, Θέλω ἵνα *μοι δῶς ἐξαυτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. ²⁶ Καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν σαύτην ἀθετῆσαι. ²⁷ Καὶ *εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς ἵσπεκουλάτορα ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ²⁸ Ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ· καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. ²⁹ Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον, καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ.

³⁰ Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, ἃ καὶ

§ 6:24 η δε | και CT * 6:24 αιτησομαι | αιτησωμαι
 CT † 6:24 ιωαννου | ιωανου WH ‡ 6:24 βαπτιστου |
 βαπτιζοντος CT § 6:25 ευθεως | ευθους CT * 6:25 μοι δως
 εξαυτης | εξαυτης δως μοι CT † 6:25 ιωαννου | ιωανου WH
 ‡ 6:26 συνανακειμενους | ανακειμενους ECM† NA SBL TH WH
 § 6:26 αυτην αθετησαι | αθετησαι αυτην CT * 6:27 ευθεως
 | ευθους CT † 6:27 σπεκουλατορα | σπεκουλατωρα ANT PCK
 TR ‡ 6:27 ενεχθηναι 98.6% | ενεγκαι CT 0.4% § 6:28 ο δε
 97% | και CT 1.1% * 6:29 ηλθον | ηλθαν WH † 6:30 και |
 — CT

ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. ³¹ Καὶ †εἶπεν αὐτοῖς, Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον, καὶ θάναπαύεσθε ὀλίγον. Ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν *εὐκαίρουν. ³² Καὶ ἀπῆλθον †εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ' ἰδίαν. ³³ Καὶ †εἶδον αὐτοὺς θύπαγοντας καὶ *ἐπέγνωσαν †αὐτὸν πολλοί, καὶ πεζῆ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων συνέδραμον ἐκεῖ, καὶ προῆλθον αὐτούς, †καὶ συνηλθον πρὸς αὐτόν. ³⁴ Καὶ ἐξελθὼν θείδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' *αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα· καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλὰ.

³⁵ Καὶ ἤδη ὥρα πολλῆς γενομένης, προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ †λέγουσιν ὅτι Ἐρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἤδη ὥρα πολλή· ³⁶ ἀπόλυσον αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς †ἄρτους. Τί γὰρ φάγωσιν

† **6:31** ειπεν | λεγει CT § **6:31** αναπαυεσθε | αναπασασθε ECM† NA SBL TH WH * **6:31** ευκαιρουν | ηυκαιρουν TR
† **6:32** εις ερημον τοπον τω πλοιω | εις ερημον τοπον εν πλοιω ANT | εν τω πλοιω εις ερημον τοπον ECM NA SBL WH
† **6:33** ειδον | ειδαν WH § **6:33** υπαγοντας | υπαγοντας οι οχλοι TR * **6:33** επεγνωσαν | εγνωσαν WH † **6:33** αυτον | αυτους ANT ECM* PCK | — ECM† NA SBL TH WH † **6:33** και συνηλθον προς αυτον | — CT § **6:34** ειδεν ο ιησους | ο ιησους ειδε ANT | ειδε CT * **6:34** αυτοις | αυτους ECM† NA SBL TH WH † **6:35** λεγουσιν | ελεγον CT † **6:36** αρτους τι γαρ φαγωσιν ουκ εχουσιν | τι φαγωσιν CT

οὐκ ἔχουσιν. ³⁷ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν ὄσσηνα διακοσίων ἄρτους, καὶ *δῶμεν αὐτοῖς φαγεῖν; ³⁸ Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, Πόσους ἄρτους ἔχετε; Ὑπάγετε †καὶ ἴδετε. Καὶ γινόντες λέγουσι, Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. ³⁹ Καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ὄσσηνα πάντα συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ. ⁴⁰ Καὶ *ἀνέπεσον πρασιαὶ πρασιαί, †ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα. ⁴¹ Καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, εὐλόγησε, καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς †αὐτοῦ ἵνα ὄσσηνωσιν αὐτοῖς· καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι. ⁴² Καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν. ⁴³ καὶ ἦσαν *κλασμάτων δώδεκα †κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. ⁴⁴ Καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους †πεντακισχίλιοι ἄνδρες.

§ 6:37 ὄσσηνων διακοσίων | διακοσίων ὄσσηνων TR
 * 6:37 δῶμεν | δώσομεν ECM† NA SBL TH WH † 6:38 ἄρτους
 ἔχετε 99.5% | ἔχετε ἄρτους ECM* SBL WH 0.5% † 6:38 καὶ
 | — CT § 6:39 ὄσσηνωσιν 88.9% | ὄσσηνωσιν WH 10.8%
 * 6:40 ἀνέπεσον | ἀνέπεσαν CT † 6:40 ἀνα ἑκατὸν καὶ ἀνα
 | κατὰ ἑκατὸν καὶ κατὰ NA SBL TH WH † 6:41 αὐτοῦ | —
 ANT ECM* WH § 6:41 ὄσσηνωσιν | ὄσσηνωσιν ECM NA
 SBL WH * 6:43 κλασμάτων | κλάσματα ECM NA SBL WH
 † 6:43 κοφίνους πλήρεις | κοφίνων πληρωμάτων CT † 6:44
 πεντακισχίλιοι | ὡσεὶ πεντακισχίλιοι TR | πεντακισχίλιοι TH

45 Καὶ Σευθέως ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς *Βηθσαιδάν, ἕως αὐτὸς ἴσχυρη τὸν ὄχλον. 46 Καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. 47 Καὶ ὁψίας γενομένης, ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. 48 Καὶ εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς, ἄκαὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτούς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης· καὶ ἤθελε παρελθεῖν αὐτούς. 49 Οἱ δέ, ἰδόντες αὐτὸν *περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἔδοξαν φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν. 50 πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον, καὶ ἐταράχθησαν. ἄκαὶ *εὐθέως ἐλάλησε μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς, Θαρσεῖτε· ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. 51 Καὶ ἀνέβη ἰπρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος· καὶ λίαν ἐκπερισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο, ἄκαὶ ἐθαύμαζον. 52 Οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις·

§ 6:45 ευθεως | ευθυς CT * 6:45 βηθσαιδαν | βηθσαιδα SCR
† 6:45 απολυση | απολυσει PCK | απολυει CT † 6:48 ειδεν
| ιδων ANT CT § 6:48 και | — CT * 6:49 περιπατουντα επι
της θαλασσης | επι της θαλασσης περιπατουντα CT † 6:49
φαντασμα ειναι | οτι φαντασμα εστι CT † 6:50 ειδον | ειδαν
WH § 6:50 και | ο δε CT * 6:50 ευθεως | ευθυς CT † 6:51
προς αυτους εις το πλοιον | εις το πλοιον προς αυτους ANT
† 6:51 εκπερισσου 93.3% | — ECM* TH WH 0.5% § 6:51 και
εθαυμαζον 97.6% | — ECM† NA SBL TH WH 1.2%

*⁷ ἦν γὰρ †αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη.

⁵³ Καὶ διαπεράσαντες †ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν ΣΓεννησαρέτ, καὶ προσωρμίσθησαν. ⁵⁴ Καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, *εὐθέως ἐπιγνόντες αὐτόν, ⁵⁵ †περιδραμόντες ὅλην τὴν †περίχωρον ἐκείνην, Σῆρξαντο ἐπὶ τοῖς *κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι †έκεῖ ἐστι. ⁵⁶ Καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ †πόλεις ἢ ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς Σέτιθουν τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτόν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται· καὶ ὅσοι ἂν *ἦπτοντο αὐτοῦ ἐσώζοντο.

7

¹ Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτόν οἱ Φαρισαῖοι, καὶ τινες τῶν γραμματέων, ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων· ² καὶ ἰδόντες τινας τῶν μαθητῶν αὐτοῦ *κοιναῖς χερσί, τοῦτ' ἐστὶν ἀνίπτοις, ἐσθίοντας †ἄρτους †ἐμέμψαντο. ³ Οἱ

* **6:52** ἦν γὰρ | ἀλλ ἦν ANT CT † **6:52** αὐτων η καρδια | η καρδια αὐτων TR † **6:53** ἦλθον ἐπὶ τὴν γῆν | ἀπηλθον ἐπὶ τὴν γῆν ANT | ἐπὶ τὴν γῆν ἦλθον εἰς CT § **6:53** γεννησαρετ | γεννησαρετ PCK ST * **6:54** εὐθεως | εὐθως CT † **6:55** περιδραμοντες | περιεδραμον ANT CT † **6:55** περιχωρον | χωρον CT § **6:55** ἠρξαντο | καὶ ἠρξαντο ANT CT * **6:55** κραββατοις | κραβαττοις ANT CT † **6:55** ἐκεῖ 94.9% | — CT 1.3% † **6:56** πολεις η | εἰς πολεις η εἰς CT § **6:56** ετιθουν | ετιθεσαν ANT CT * **6:56** ἦπτοντο | ἠψαντο CT * **7:2** κοιναις ... εσθιοντας | οτι κοιναις ... εσθιουσι CT † **7:2** αρτους | τους αρτους CT † **7:2** εμεμψαντο | — CT

γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ
 πυγμῆ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι,
 κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων·
 4 καὶ ὁ ἀπὸ ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ *βαπτίσωνται, οὐκ
 ἐσθίουσι· καὶ ἄλλα πολλά ἐστὶν ἃ παρέλαβον
 κρατεῖν, βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ
 †χαλκίων καὶ κλινῶν. 5 †Ἐπειτα ἐπερωτῶσιν
 αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, Διὰ
 τί σοὶ μαθηταὶ σου οὐ περιπατοῦσι κατὰ
 τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων, *ἀλλὰ
 †ἀνίπτοις χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον; 6 Ὁ
 δὲ †ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὅτι Καλῶς
 *προεφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν
 ὑποκριτῶν, ὡς †γέγραπται,

Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσί με τιμᾷ,
 ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ.
 7 Μάτην δὲ σέβονται με,
 διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα
 ἀνθρώπων.

8 Ἀφέντες †γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ,
 κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων,

§ 7:4 ἀπο | ἀπ CT * 7:4 βαπτισωνται 78.4% | ραντισωνται
 WH 3.4% † 7:4 χαλκιων (χαλκειων PCK) και κλινων 98.6%
 | χαλκιων TH WH 0.6% † 7:5 επειτα | και CT § 7:5 οι
 μαθηται σου ου περιπατουσι | ου περιπατουσιν οι μαθηται
 σου ANT CT * 7:5 αλλα | αλλ ANT † 7:5 ανιπτοις |
 κοινας CT † 7:6 αποκριθεις | — CT § 7:6 οτι | — CT
 * 7:6 προεφητευσεν | επροφητευσεν CT † 7:6 γεγραπται |
 γεγραπται οτι NA SBL TH WH † 7:8 γαρ | — CT

Βαπτισμοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων· καὶ ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.

⁹ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν *τηρήσητε. ¹⁰ †Μωσῆς γὰρ εἶπε, Τίμα

τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου· καί, Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτῳ· ¹¹ ὑμεῖς δὲ λέγετε, Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, Κορβαῖν, ὃ ἐστὶ, δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῆς· ¹² ‡καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ *αὐτοῦ, ¹³ ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἣ παρεδώκατε· καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε.

¹⁴ Καὶ προσκαλεσάμενος †πάντα τὸν ὄχλον, ἔλεγεν αὐτοῖς, ‡Ἀκούετε μου πάντες, καὶ ἴσυνιετε. ¹⁵ Οὐδέν ἐστὶν ἕξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτόν, ὃ δύναται *αὐτὸν κοινῶσαι· ἀλλὰ τὰ †ἐκπορευόμενα ἀπ' αὐτοῦ, ἐκεῖνά ἐστὶ τὰ κοινῶντα τὸν ἄνθρωπον. ¹⁶ ‡Εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

§ 7:8 βαπτισμοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων καὶ ἄλλα παρομοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε 74.8% | — CT 1.7% * 7:9 τηρήσητε 97.6% | στηρήσητε NA 0.7% † 7:10 μωσῆς | μωυσης ANT CT ‡ 7:12 καὶ | — NA SBL TH WH § 7:12 αὐτοῦ | — CT * 7:12 αὐτοῦ | — CT † 7:14 πάντα | παλιν CT ‡ 7:14 ἀκούετε | ἀκουσατε CT § 7:14 συνιετε | συνετε CT * 7:15 αὐτὸν κοινῶσαι | κοινῶσαι αὐτὸν CT † 7:15 ἐκπορευόμενα ἀπ' αὐτοῦ ἐκεῖνα | ἐκπορευόμενα ANT | ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενα CT ‡ 7:16 εἰ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω 97.6% | — ANT CT 1.1%

17 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἐπερὶ τῆς παραβολῆς. 18 Καὶ λέγει αὐτοῖς, Οὕτω καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; *Οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι, 19 ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, †καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα. 20 Ἔλεγε δὲ ὅτι Τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 21 Ἔσωθεν γάρ, ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, ‡μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι, 22 κλοπαί, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη. 23 πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται, καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

24 §Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ *μεθόρια Τύρου †καὶ Σιδῶνος. Καὶ εἰσελθὼν εἰς ‡οἰκίαν, οὐδένα ἤθελε γνῶναι, καὶ οὐκ ᾔδυνήθη λαθεῖν. 25 *Ἀκούσασα γὰρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς

§ 7:17 περι της παραβολης | την παραβολην CT * 7:18 ου | ουπω ANT † 7:19 καθαριζον | καθαριζων CT ‡ 7:21 μοιχειαι πορνειαι φονοι κλοπαι | πορνειαι κλοπαι φονοι μοιχειαι CT § 7:24 και εκειθεν | εκειθεν δε CT * 7:24 μεθορια | ορια CT † 7:24 και σιδωνος | — ECM† NA SBL ‡ 7:24 οικιαν | την οικιαν TR § 7:24 ηδυνηθη | ηδυνασθη WH * 7:25 ακουσασα γαρ | αλλ ευθυς ακουσασα CT

πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ²⁶ †ἦν δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνίς, ‡Συραφοινίκισσα τῷ γένει· καὶ ἡρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον §ἐκβάλη ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. ²⁷ *Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα· οὐ γὰρ †καλὸν ἐστὶ λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ ‡βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ²⁸ Ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ, §Ναί, Κύριε· καὶ *γὰρ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης †ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν παιδίων. ²⁹ Καὶ εἶπεν αὐτῇ, Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὑπάγε· ἐξελήλυθε ‡τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς σου. ³⁰ Καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὔρε τὸ §δαιμόνιον ἐξεληλυθός, καὶ τὴν θυγατέρα βεβλημένην ἐπὶ τῆς κλίνης.

³¹ Καὶ πάλιν *ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων

† 7:26 ην δε η γυνη | η δε γυνη ην ANT ECM NA SBL WH | η γυνη δε ην TH ‡ 7:26 συραφοινικισσα | συροφοινισσα TR | συροφοινικισσα ANT CT § 7:26 εκβαλη | εκβαλλη TR * 7:27 ο δε ιησους ειπεν | και ελεγεν CT † 7:27 καλον εστι | εστι καλον ANT ECM NA TH WH ‡ 7:27 βαλειν τοις κυναριοις | τοις κυναριοις βαλειν ANT CT § 7:28 ναι | — ECM NA SBL * 7:28 γαρ | — ANT CT † 7:28 εσθιει | εσθιουσιν ANT CT ‡ 7:29 το δαιμονιον εκ της θυγατρος σου | εκ της θυγατρος σου το δαιμονιον CT § 7:30 δαιμονιον εξεληλυθος και την θυγατερα βεβλημενην επι της κλινης | παιδιον βεβλημενον επι την κλινην και το δαιμονιον εξεληλυθος ANT ECM NA SBL WH | παιδιον βεβλημενον επι την κλεινην και το δαιμονιον εξεληλυθος TH * 7:31 εξελθων | εξελθων ο ιησους PCK

Τύρου †καὶ Σιδῶνος, ἦλθε †πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν ὀρίων Δεκαπόλεως. ³² Καὶ φέρουσιν αὐτῷ Σκωφὸν *μογγιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῆ αὐτῷ τὴν χεῖρα. ³³ Καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν, ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ πτύσας ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, ³⁴ καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, ἐστέναξε, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἐφραθά, ὃ ἐστι, Διανοίχθητι. ³⁵ Καὶ ἰεὺθέως †διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί· καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. ³⁶ Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ Σεῖπωσιν· ὅσον δὲ *αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. ³⁷ Καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες, Καλῶς πάντα πεποιήκε· καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν, καὶ †τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.

8

¹ Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, *παμπόλλου ὄχλου ὄντος, καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσι,

† 7:31 και σιδωνος ηλθε 98% | ηλθε δια σιδωνος CT 0.7%
 † 7:31 προς | εις CT § 7:32 κωφον | κωφον και ECM† NA
 SBL TH WH * 7:32 μογγιλαλον | μογγιλαλον ANT BYZ CT TR
 † 7:35 ευθεως | — ECM SBL TH WH † 7:35 διηνοιχθησαν |
 ηνοιγησαν CT § 7:36 ειπωσιν | λεγωσιν CT * 7:36 αυτος
 αυτοις διεστελλετο | αυτοις διεστελλετο αυτοι CT † 7:37
 τους | — ECM SBL TH WH * 8:1 παμπολλου 95.5% | παλιυ
 πολλου ANT CT 3.4%

προσκαλεσάμενος τὸ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς
 †αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς, ² Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν
 ὄχλον, ὅτι ἤδη Σήμεραι τρεῖς προσμένουσί
 μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι. ³ καὶ ἐὰν
 ἀπολύσω αὐτοὺς *νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν,
 ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ. †τινὲς γὰρ αὐτῶν
 †μακρόθεν Σήκουσι. ⁴ Καὶ ἀπεκρίθησαν
 αὐτῷ οἱ μαθηταὶ *αὐτοῦ, Πόθεν τούτους
 δυνησεταιί τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ’
 ἐρημίας; ⁵ Καὶ †ἐπηρώτα αὐτοῦς, Πόσους
 ἔχετε ἄρτους; Οἱ δὲ †εἶπον, Ἑπτὰ. ⁶ Καὶ
 Σπαρήγγειλε τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς·
 καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, *εὐχαριστήσας
 ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,
 ἵνα †παραθῶσι· καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ.
⁷ Καὶ †εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ Σεὺλογήσας
 εἶπε *παραθεῖναι καὶ αὐτά. ⁸ †Ἐφαγον δέ,
 καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦσαν περισσεύματα

† 8:1 ο ιησους | — CT † 8:1 αυτου | — ECM† NA SBL TH WH
 § 8:2 ημεραι | ημερας BYZ PCK TR * 8:3 νηστεις | νηστις
 PCK † 8:3 τινες γαρ | και τινες CT † 8:3 μακροθεν | απο
 μακροθεν ANT CT § 8:3 ηκουσι | ηκασι ANT ECM NA SBL TH
 TR | εισι WH * 8:4 αυτου | αυτου οτι CT † 8:5 επηρωτα
 | ηρωτα CT † 8:5 ειπον | ειπαν CT § 8:6 παρηγγειλε |
 παραγγελλει CT * 8:6 ευχαριστησας | και ευχαριστησας
 PCK † 8:6 παραθωσι | παρατιθωσι ANT CT † 8:7 ειχον
 | ειχαν TH WH § 8:7 ευλογησας 79.6% | αυτα ευλογησας
 ANT 7.7% | ευλογησας αυτα CT 2.2% * 8:7 παραθειναι και
 αυτα | παραθηναι και αυτα BYZ | παρατιθεναι και αυτα ANT
 | και ταυτα παρατιθεναι CT † 8:8 εφαγον δε | και εφαγον
 CT

κλασμάτων ἑπτὰ †σφυρίδας. 9 Ἦσαν δὲ Σοὶ φαγόντες ὡς *τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. 10 Καὶ †εὐθέως ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά.

11 Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρξαντο †συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. 12 Καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει, Τί ἡ γενεὰ αὕτη Σσημεῖον ἐπιζητεῖ; Ἀμὴν λέγω *ὕμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. 13 Καὶ ἀφείς αὐτούς, †ἐμβὰς πάλιν †εἰς πλοῖον, ἀπῆλθεν Σεῖς τὸ πέραν.

14 Καὶ *ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἓνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. 15 Καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς, λέγων, Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρώδου. 16 Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, †λέγοντες ὅτι Ἄρτους οὐκ ἔχομεν. 17 Καὶ γνοὺς †ὁ

† 8:8 σφυριδας | σφυριδας WH § 8:9 οι φαγοντες | — ANT CT * 8:9 τετρακισχιλιοι | τετρακισχειλιοι TH † 8:10 ευθεως εμβας | εμβας ευθυς ANT | ευθυς εμβας CT † 8:11 συζητειν | συνζητειν TH WH § 8:12 σημειον επιζητει | ζητει σημειον CT * 8:12 υμιν 99.5% | — WH 0.3% † 8:13 εμβας παλιν | παλιν εμβας CT | — ANT † 8:13 εις πλοιον 61.9% | εις το πλοιον ANT BYZ TH TR 37.4% | — ECM NA SBL WH 0.4% § 8:13 εις το περαν | παλιν ANT * 8:14 επελαθοντο | επελαθοντο οι μαθηται αυτου PCK | επελαθοντο οι μαθηται SCR † 8:16 λεγοντες οτι αρτους ουκ εχομεν | οτι αρτους ουκ εχουσι CT † 8:17 ο ιησους 98.2% | — ECM† NA SBL TH WH 0.4%

Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; Οὐπω νοεῖτε, οὐδὲ συνίετε; Ὡς ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; ¹⁸ Ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε; Καὶ ὧτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; Καὶ οὐ μνημονεύετε; ¹⁹ Ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς *πεντακισχιλίους, †πόσους κοφίνους ‡πλήρεις κλασμάτων ἤρατε; Λέγουσιν αὐτῷ, Δώδεκα. ²⁰ Ὅτε §δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς *τετρακισχιλίους, πόσων †σφυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἤρατε; †Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτὰ. ²¹ Καὶ §ἔλεγεν αὐτοῖς, *Πῶς οὐ συνίετε; ²² Καὶ †ἔρχεται εἰς †βηθσαιδάν. Καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλόν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψηται. ²³ Καὶ ἐπλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, §ἔξηγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης· καὶ πύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπίθεις τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτὸν εἶ τι *βλέπει. ²⁴ Καὶ ἀναβλέψας

§ 8:17 ετι | — CT * 8:19 πεντακισχιλιους | πεντακισχειλιους TH † 8:19 ποσους | και ποσους ANT ‡ 8:19 πληρεις κλασματος | κλασματος πληρεις ANT CT § 8:20 δε 95.7% | και ECM* SBL 0.4% | — ECM† NA WH 1.3% * 8:20 τετρακισχιλιους | τετρακισχειλιους TH † 8:20 σφυριδων | σφυριδων WH ‡ 8:20 οι δε ειπον (ειπαν TH) 98.2% | και λεγουσιν αυτω ECM† NA SBL WH 1.1% § 8:21 ελεγεν | λεγει PCK * 8:21 πως ου | πως ουπω PCK TH | ουπω ANT ECM NA SBL WH † 8:22 ερχεται | ερχονται CT ‡ 8:22 βηθσαιδαν 72.9% | βηθσαιδα ANT SCR 25.3% § 8:23 εξηγαγεν 98.1% | εξηνεγκεν CT 1% * 8:23 βλεπει 98.2% | βλεπεις CT 0.7%

ἔλεγε, Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ἴδιον ὡς δένδρα ὁρῶ περιπατοῦντας. ²⁵ Εἶτα πάλιν †ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ §έποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι. Καὶ *ἀποκατεστάθη, καὶ †ἐνεβλεψε τηλαυγῶς †ἀπαντας. ²⁶ Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς §τον οἶκον αὐτοῦ, λέγων, Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθης, *μηδὲ εἶπης τι ἐν τῇ κώμῃ.

²⁷ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας †Καισαρείας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων αὐτοῖς, Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι; ²⁸ Οἱ δὲ †ἀπεκρίθησαν, §Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν· καὶ ἄλλοι *Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ †ἕνα τῶν προφητῶν. ²⁹ Καὶ αὐτὸς †λέγει αὐτοῖς, Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς §δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ Χριστός. ³⁰ Καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ λέγωσι περὶ αὐτοῦ.

† 8:24 οτι ως δενδρα ορω | ως δενδρα ANT SCR † 8:25
επεθηκε 98.6% | εθηκε WH 0.4% § 8:25 εποιησεν
αυτον αναβλεψαι | διεβλεψε CT * 8:25 αποκατεσταθη |
απεκατεστη CT † 8:25 ενεβλεψε | ανεβλεψε BYZ HF |
ενεβλεπε CT † 8:25 απαντας | απαντα CT § 8:26 τον | —
BYZ CT * 8:26 μηδε ειπης τι εν τη κωμη 93.6% | — ECM NA
SBL WH 0.6% † 8:27 καισαρειας | καισαριας WH † 8:28
απεκριθησαν | ειπαν αυτω λεγοντες οτι ECM† NA SBL WH |
ειπαν αυτω λεγοντες ECM* TH § 8:28 ιωαννην | ιωανην WH
* 8:28 ηλιαν | ηλειαν WH † 8:28 ενα | οτι εις CT † 8:29
λεγει αυτοις | επηρωτα αυτους ECM† NA SBL TH WH § 8:29
δε | — CT

31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτούς, ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι *ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ †τῶν ἀρχιερέων καὶ ‡τῶν γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι· 32 καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. Καὶ προσλαβόμενος ἑαυτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. 33 Ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε *τῷ Πέτρῳ, †λέγων, Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, †Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἑαυτὸν ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. 35 Ὃς γὰρ *ἂν θέλη τὴν †ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν †ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, *οὗτος σώσει αὐτήν. 36 Τί γὰρ †ώφελησιν †ἄνθρωπον, ἑάν κερδήσῃ τὸν

* 8:31 απο | υπο CT † 8:31 των | — TR ‡ 8:31 των | — TR § 8:32 αυτον ο πετρος | ο πετρος αυτον ECM NA SBL WH
 * 8:33 τω | — CT † 8:33 λεγων | και λεγει CT ‡ 8:34 οστις | ει τις ECM† NA SBL TH WH § 8:34 ακολουθειν | ελθειν SBL TR WH * 8:35 αν | εαν CT † 8:35 ψυχην αυτου 99.6% | εαυτου ψυχην WH 0.3% ‡ 8:35 απολεση | απολεσει NA SBL TH WH § 8:35 εαυτου ψυχην | ψυχην αυτου CT PCK TR
 * 8:35 ουτος | — CT † 8:36 ωφελησει | ωφελει ECM† NA SBL TH WH ‡ 8:36 ανθρωπον | τον ανθρωπον TH § 8:36 εαν κερδηση τον κοσμον ολον και ζημιωθη | κερδησαι τον κοσμον ολον και ζημιωθηναι CT

κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῆ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; 37 *Ἡ τί ἴδῶσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 38 Ὅς γὰρ †ἐὰν ἐπαισχυθῆ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῶ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυθήσεται αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἀγίων.

9

1 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶ τινες *τῶν ὧδε ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.

2 Καὶ †μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ †Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους. Καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, 3 καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ §ἐγένοντο στίλβοντα, λευκὰ λίαν *ὡς χιών, οἷα †γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται †λευκᾶναι. 4 Καὶ ὤφθη αὐτοῖς §Ἡλίας σὺν *Μωσῆ, καὶ ἦσαν †συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ.

* 8:37 η τι | τι γαρ CT † 8:37 δώσει | δοι CT † 8:38 εαν | αν BYZ TR * 9:1 των ωδε | ωδε των NA WH † 9:2 μεθ | μετα CT † 9:2 ιωαννην | τον ιωαννην ANT BYZ ECM NA PCK TR | ιωαννην WH § 9:3 εγενοντο | εγενετο ANT BYZ CT PCK TR * 9:3 ως χιων 70.6% | — CT 0.9% † 9:3 γναφευς | κναφευς PCK † 9:3 λευκαναι | ουτως λευκαναι ANT CT § 9:4 ηλιας | ηλειας WH * 9:4 μωση | μωσει BYZ TR | μωση PCK TH | μωσει ANT ECM NA SBL WH † 9:4 συλλαλουντες | συλαλουντες TH WH

5 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ, †Ραββί, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηναὺς τρεῖς, σοὶ μίαν, καὶ *Μωσῆ μίαν, καὶ †Ἡλία μίαν. 6 Οὐ γὰρ ἤδει τί †λαλήσει· δῆσαν γὰρ ἔκφοβοι. 7 Καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς· καὶ *ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς †νεφέλης, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός· †αὐτοῦ ἀκούετε. 8 Καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι, οὐκέτι οὐδένα εἶδον, ὁ δὲ ἄλλο τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἐαυτῶν.

9 *Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν †ἀπὸ τοῦ ὄρους, διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ †διηγήσωνται ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ. 10 Καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτούς, Συζητοῦντες τί ἐστὶ τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. 11 Καὶ ἐπηρώτων αὐτόν, λέγοντες ὅτι Λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι *Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον;

† 9:5 ραββι | ραββει TH WH § 9:5 σκηνας τρεις | τρεις σκηνας CT * 9:5 μωση | μωσει BYZ PCK TR | μωσει ANT ECM NA SBL WH | μωση TH † 9:5 ηλια | ηλεια WH † 9:6 λαλησει | λαληση ANT TR | αποκριθη CT § 9:6 ησαν γαρ εκφοβοι | εκφοβοι γαρ εγενοντο CT * 9:7 ηλθε | εγενετο ECM† NA SBL WH † 9:7 νεφελης | νεφελης λεγουσα ANT TR † 9:7 αυτου ακουετε | ακουετε αυτου CT § 9:8 αλλα τον ιησουν μονον μεθ εαυτων 93.3% | μεθ εαυτων ει μη τον ιησουν μονον WH 0.2% * 9:9 καταβαινοντων δε | και καταβαινοντων CT † 9:9 απο | εκ ECM† NA SBL WH † 9:9 διηγησωνται α ειδον | α ειδον διηγησωνται CT § 9:10 συζητουντες | συζητουντες TH WH * 9:11 ηλιαν | ηλειαν WH

12 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς, Ἥλιος μὲν ἐλθὼν πρῶτον, ἄποκαθιστᾷ πάντα· καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ *ἐξουδενωθῇ. 13 Ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἥλιος ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

14 Καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶδεν ὄχλον πολὺν περὶ αὐτούς, καὶ γραμματεῖς *συζητοῦντας ταῦτοῖς. 15 Καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος σιδὼν αὐτόν ἐξεθαμβήθη, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. 16 Καὶ ἐπρωτόησε *τοὺς γραμματεῖς, Τί τσυζητεῖτε πρὸς ταῦτούς; 17 Καὶ ἄποκριθεὶς εἶς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπε, Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. 18 Καὶ ὅπου *ἂν αὐτόν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν· καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας ταύτου,

† 9:12 αποκριθεις ειπεν | εφη CT † 9:12 ηλιας | ηλειας
 WH § 9:12 αποκαθιστα | αποκαθιστανει ECM NA SBL TH
 | αποκατιστανει WH * 9:12 εξουδενωθη | εξουδενηθη
 CT † 9:13 ηλιας | ηλειας WH † 9:13 ηθελησαν | ηθελον
 CT § 9:14 ελθων προς τους μαθητας ειδεν | ελθοντες προς
 τους μαθητας ειδον ECM NA SBL TH | ελθοντες προς τους
 μαθητας ειδαν WH * 9:14 συζητουντας | συζητουντας
 TH WH † 9:14 αυτοις | προς αυτους CT † 9:15 ευθεως
 | ευθυς CT § 9:15 ιδων αυτον εξεθαμβηθη | ιδοντες αυτον
 εξεθαμβηθησαν ANT CT * 9:16 τους γραμματεις | αυτους
 CT † 9:16 συζητετε | συζητειτε TH WH † 9:16 ατούς
 | έαυτούς ANT | ατούς SBL § 9:17 αποκριθεις εις εκ του
 οχλου ειπε | απεκριθη αυτω εις εκ του οχλου CT * 9:18 αν
 | εαν CT † 9:18 αυτου | — CT

καὶ ζηραίνεται· καὶ †εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν.
 19 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς Σαὐτῷ λέγει, Ὡ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; Ἔως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; Φέρετε αὐτὸν πρὸς με.
 20 Καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν· καὶ *ἰδὼν αὐτόν, †εὐθέως τὸ πνεῦμα †ἐσπάραξεν αὐτόν· καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων.
 21 Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ, Πόσος χρόνος ἐστίν, Σὺς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπε, *Παιδιόθεν. 22 Καὶ πολλάκις †αὐτόν καὶ εἰς τὸ πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἴ τι †δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. 23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Τὸ εἰ Σδύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. 24 *Καὶ †εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου, †μετὰ δακρῶν ἔλεγε, Πιστεῦω, ΣΚύριε, βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. 25 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει *ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων

† 9:18 ειπον | ειπα CT § 9:19 αυτω | αυτοις CT * 9:20 ιδων | ιδον PCK † 9:20 ευθεως το πνευμα | το πνευμα ευθυς CT † 9:20 εσπαραξεν | συνεσπαραξεν ECM NA SBL WH § 9:21 ως | εως ECM* * 9:21 παιδιοθεν | εκ παιδιοθεν CT † 9:22 αυτον και εις το πυρ | αυτον και εις πυρ ANT PCK TH TR | και εις πυρ αυτον ECM NA SBL WH † 9:22 δυνασαι | δυναη CT § 9:23 δυνασαι πιστευσαι | δυναη CT * 9:24 και | — CT † 9:24 ευθεως | ευθυς CT † 9:24 μετα δακρυων 96.5% | — CT 0.9% § 9:24 κυριε | — CT * 9:25 οχλος | ο οχλος PCK

αὐτῷ, †Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφόν, ἐγὼ ‡σοι ἐπιτάσσω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. ²⁶ Καὶ ἤκραξαν, καὶ πολλὰ σπαραξάν *αὐτόν, ἔξηλθε· καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε †πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. ²⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας ‡αὐτὸν τῆς χειρός, ἤγειρεν αὐτόν· καὶ ἀνέστη. ²⁸ Καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ *ἐπηρώτων αὐτόν κατ' ἰδίαν ὅτι Ἥμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; ²⁹ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ †καὶ νηστεία.

³⁰ ‡Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες εἰσπαρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας· καὶ οὐκ ἠθέληεν ἵνα τις *γνώ. ³¹ Ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ ἀποκτανθεὶς, †τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. ³² Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

† **9:25** το πνευμα το αλαλον και κωφον | το αλαλον και κωφον πνευμα CT ‡ **9:25** σοι επιτασσω | επιτασσω σοι CT § **9:26** κραξαν και πολλα σπαραξαν | κραξας και πολλα σπαραξας CT * **9:26** αυτον | — CT † **9:26** πολλους | τους πολλους CT ‡ **9:27** αυτον της χειρος | της χειρος αυτου CT § **9:28** εισελθοντα αυτον | εισελθοντος αυτου CT * **9:28** επηρωτων αυτον κατ ιδιαν | κατ ιδιαν επηρωτων αυτον CT † **9:29** και νηστεια 99.7% | — ECM† NA SBL WH 0.2% ‡ **9:30** και εκειθεν | κακειθεν CT § **9:30** παρεπορευοντο | επορευοντο WH * **9:30** γνω | γνωι CT † **9:31** τη τριτη ημερα | μετα τρεις ημερας CT

33 Καὶ ἦλθεν εἰς Σκαπερναοῦμ· καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτούς, Τί ἐν τῇ ὁδῷ *πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε; 34 Οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων. 35 Καὶ καθίσας ἐφώνησε τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει αὐτοῖς, Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἕσχατος, καὶ πάντων διάκονος. 36 Καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν· καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτό, εἶπεν αὐτοῖς· 37 Ὃς ἔάν ἐν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἔάν ἐμὲ ὀδέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

38 *Ἀπεκρίθη ἰδὲ αὐτῷ Ἰωάννης, Ὁ λέγων, Διδάσκαλε, *εἶδομέν τινα ἰτῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ἰδὲ οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν· καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν. 39 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γὰρ ἐστὶν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογήσαί με. 40 Ὃς γὰρ οὐκ ἔστι

‡ 9:33 ηλθεν | ηλθον CT § 9:33 καπερναουμ | καφαρναουμ CT * 9:33 προς εαυτους | — CT † 9:37 εαν | αν CT ‡ 9:37 εαν | αν CT § 9:37 δεξηται | δεχηται ECM† NA SBL TH WH * 9:38 απεκριθη | εφη CT † 9:38 δε | — ANT CT ‡ 9:38 ιωαννης | ο ιωαννης ANT BYZ ECM NA PCK SBL TH TR | ο ιωαννης WH § 9:38 λεγων | — CT * 9:38 ειδομεν | ειδαμεν WH † 9:38 τω | εν τω ANT CT SCR ‡ 9:38 ος ουκ ακολουθει ημιν και εκωλυσαμεν αυτον οτι ουκ ακολουθει 82.4% | και εκωλυομεν αυτον οτι ουκ ηκολουθει CT 0.7%

καθ' ἑαυτῶν ὑπὲρ ὑμῶν ἐστίν. ⁴¹ Ὅς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὀνόματί μου, ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

⁴² Καὶ ὃς ἐὰν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν ἁμικρῶν τῶν πιστευόντων ἐν ἐμέ, καλὸν ἐστίν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περὶκεῖται λίθος μυλικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. ⁴³ Καὶ ἐὰν σκανδαλίξῃ σε ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν ἑσοί ἐστι κυλλὸν ἐν τῇ ζωῇ εἰσελθεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, ⁴⁴ ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. ⁴⁵ Καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίξῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν ἔστι σοὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν, ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, ἵνα εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, ⁴⁶ ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. ⁴⁷ Καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς σου

§ 9:40 ὑμων υπερ υμων | ημων υπερ ημων CT SCR * 9:41 ονοματι μου 76.8% | τω ονοματι μου ANT TR 17.2% | ονοματι CT 4.6% † 9:41 υμιν | υμιν οτι CT ‡ 9:42 εαν | αν ANT CT TR § 9:42 μικρων | μικρων τουτων ANT ECM† NA SBL SCR TH WH * 9:42 εις εμε | — WH † 9:42 λιθος μυλικος | μυλος ονικος CT ‡ 9:43 σκανδαλιζη | σκανδαλιση ECM* WH § 9:43 σοι εστι | εστι σε CT * 9:43 εις την ζωνη εισελθειν | εισελθειν εις την ζωνη CT † 9:44 οπου ο σκωληξ αυτων ου τελευτα και το πυρ ου σβεννυται | — CT ‡ 9:45 εστι σοι | εστι σε BYZ CT | σοι εστιν ANT § 9:45 εις το πυρ το ασβεστον οπου ο σκωληξ αυτων ου τελευτα και το πυρ ου σβεννυται | — CT

σκανδαλίζη σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλόν * σοί ἐστὶ μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ †δυο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα ‡βληθῆναι εἰς Στὴν γέενναν * τοῦ πυρός, ⁴⁸ ὅπου ὁ σκώληξ τῶν αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. ⁴⁹ Πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται, ‡καὶ πᾶσα θυσία ἀλὶ ἀλισθήσεται. ⁵⁰ Καλὸν τὸ ἄλας· ἐὰν δὲ τὸ ἄλας ἀναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; Ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς Σᾶλας, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

10

¹ *Κάκειθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας †διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου· καὶ ‡συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν· καὶ, ὡς εἶώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.

² Καὶ §προσελθόντες Φαρισαῖοι *ἐπηρώτησαν αὐτόν, Εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναικὰ ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. ³ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Τί ὑμῖν ἐνετείλατο

* **9:47** σοι | σε CT † **9:47** δυο | τους δυο ANT ‡ **9:47** βληθῆναι | απελθειν ANT § **9:47** την | — WH * **9:47** του πυρος 97% | — CT 1.2% † **9:48** αυτων | — PCK ‡ **9:49** και πασα θυσια αλι αλισθησεται 83.3% | — CT 6.6% § **9:50** αλας | αλα CT * **10:1** κακειθεν | και εκειθεν ANT CT † **10:1** δια του 84.3% | και ECM† NA SBL TH WH 0.7% | — ECM* 13.1% ‡ **10:1** συμπορευονται | συνπορευονται TH WH § **10:2** προσελθοντες φαρισαιοι 55.4% | προσελθοντες οι φαρισαιοι ANT BYZ TR 42.3% | — SBL 0.2% * **10:2** επηρωτησαν | επηρωτων ANT CT

†Μωσῆς; ⁴ Οἱ δὲ †εἶπον, §Μωσῆς ἐπέτρεψε βιβλίον ἀποστασίου γράψαι, καὶ ἀπολύσαι. ⁵ *Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην· ⁶ ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς τὸ Θεός. ⁷ Ἐνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, †καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, ⁸ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. Ὅστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ §μία σὰρξ. ⁹ Ὁ οὖν ὁ Θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.

¹⁰ Καὶ *ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ †αὐτοῦ περὶ †τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν αὐτόν. ¹¹ Καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὅς §ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ’ αὐτήν· ¹² καὶ ἐὰν *γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ γαμηθῇ ἄλλω, μοιχᾶται.

¹³ Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα

† 10:3 μωσης | μωσης ANT CT † 10:4 ειπον | ειπαν CT § 10:4 μωσης επετρεψε | επετρεψε μωσης ANT CT * 10:5 και αποκριθεις ο | ο δε CT † 10:6 ο θεος | — CT † 10:7 και προσκολληθησεται προς την γυναικα αυτου | και προσκολληθησεται τη γυναικι αυτου ECM* | — WH § 10:8 μια σαρξ | σαρξ μια PCK * 10:10 εν τη οικια | εις την οικιαν ANT CT † 10:10 αυτου | — ANT CT † 10:10 του αυτου επηρωτησαν | τουτου επηρωτων ANT CT § 10:11 εαν | αν ANT CT * 10:12 γυνη απολυση τον ανδρα αυτης και γαμηθη αλλω 93.4% | αυτη απολυσασα τον ανδρα αυτης γαμηση αλλον CT 0.4% | γυνη απολυσασα τον ανδρα γαμηθη αλλω ANT 0.2%

†ἀψηται αὐτῶν· οἱ δὲ μαθηταὶ †επετίμων τοῖς προσφέρουσιν. ¹⁴ Ἴδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησε, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἄφετε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς με· Ἥμὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ¹⁵ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς *ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. ¹⁶ Καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτά, †τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά, εὐλόγει αὐτά.

¹⁷ Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδόν, προσδραμὼν †εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν, Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωῆν αἰώνιον κληρονομήσω; ¹⁸ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. ¹⁹ Τὰς ἐντολάς οἶδας, Μὴ ἡμιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσης, μὴ ἀποστερήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. ²⁰ Ὁ δὲ *ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. ²¹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐν †σοι

† **10:13** αψηται αυτων 93.1% | αυτων αψηται ANT CT 6.7%

‡ **10:13** επετιμων τοις προσφερουσιν | επετιμησαν αυτοις CT § **10:14** μη | και μη ANT TR * **10:15** εαν | αν CT

† **10:16** τιθεις τας χειρας επ αυτα ευλογει | τιθεις τας χειρας επ αυτα ηυλογει TR | κατηυλογει τιθεις τας χειρας επ ANT | κατευλογει τιθεις τας χειρας επ CT ‡ **10:17** εις | τις

PCK § **10:19** μοιχευσης μη φονευσης 91.5% | φονευσης μη μοιχευσης ECM NA SBL WH 4.1% * **10:20** αποκριθεις ειπεν

| εφη CT † **10:21** σοι | σε ANT CT

ὕστερεϊ· †ὑπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δὸς
 §πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ
 δεῦρο, ἀκολούθει μοι, *ἄρας τὸν σταυρόν.
 22 Ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθε
 λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

23 Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει
 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Πῶς δυσκόλως οἱ
 τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
 Θεοῦ εἰσελεύσονται. 24 Οἱ δὲ μαθηταὶ
 ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. Ὁ
 δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς,
 Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστι †τούς πεποιθότας
 ἐπὶ χρήμασιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
 εἰσελθεῖν. 25 †Εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον
 διὰ §τῆς τρυμαλιᾶς *τῆς ραφίδος †εἰσελθεῖν,
 ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ
 εἰσελθεῖν. 26 Οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο,
 λέγοντες πρὸς †ἐαυτούς, Καὶ τίς δύναται
 σωθῆναι; 27 Ἐμβλέψας §δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
 λέγει, Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ
 παρὰ *Θεῷ· πάντα γὰρ δυνατὰ †ἐστι παρὰ τῷ

† 10:21 υπαγε | ει θελεις τελειος ειναι υπαγε ANT § 10:21
 πτωχοις 97% | τοις πτωχοις ECM† NA SBL TH TR WH 2.7%
 * 10:21 αρας τον σταυρον 95% | αρας τον σταυρον σου ANT
 1.8% | — CT 1.5% † 10:24 τους πεποιθοτας επι χρημασιν
 91.6% | τους πεποιθοτας επι τοις χρημασιν TR 4% | — CT 0.3%
 † 10:25 ευκοπωτερον | ευκοπωτερον γαρ PCK § 10:25 της
 | — ANT ECM* PCK WH * 10:25 της | — ANT ECM* WH
 † 10:25 εισελθειν | διελθειν NA SBL SCR TH WH † 10:26
 εαυτους 95.8% | αυτον WH 2.3% § 10:27 δε | — ANT CT
 * 10:27 θεω | τω θεω TR † 10:27 εστι | — CT

Θεῶ. 28 † Ἦρξατο § ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῶ, Ἴδού, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ * ἠκολουθήσαμεν σοι. 29 † Ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ † πατέρα, ἢ μητέρα, § ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγρούς, ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ * ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου, 30 ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφάς καὶ † μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγρούς, μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζῶν αἰώνιον. 31 Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ † ἔσχατοι πρῶτοι.

32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, § καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῶ συμβαίνειν· 33 ὅτι Ἴδού, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ

† 10:28 ηρξατο | ηρξατο δε PCK | και ηρξατο TR § 10:28
ο πετρος λεγειν | λεγειν ο πετρος ECM NA SBL WH * 10:28
ηκολουθησαμεν | ηκολουθηκαμεν NA SBL TH WH † 10:29
αποκριθεις ο ιησους ειπεν | αποκριθεις δε ο ιησους ειπεν ANT
BYZ HF PCK TR | εφη ο ιησους CT † 10:29 πατερα η μητερα
| μητερα η πατερα CT § 10:29 η γυναικα 96.5% | — CT 1.5%
* 10:29 ενεκεν | — BYZ TR † 10:30 μητερας | πατερα και
μητερα ANT PCK † 10:31 εσχατοι | οι εσχατοι BYZ CT TR
§ 10:32 και | οι δε CT

*γραμματεῦσι, καὶ κατακρῖνοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, ³⁴ καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ, καὶ ἄμαστιγώσουσιν αὐτόν, καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ †τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

³⁵ Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Σίμων Ἰωάννης *οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, ἰσχυροὶ, διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν †αἰτήσωμεν, ποιήσῃς ἡμῖν. ³⁶ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Τί θέλετε ἔποιησαί με ὑμῖν; ³⁷ Οἱ δὲ *εἶπον αὐτῷ, Δὸς ἡμῖν, ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ ἐξωτέρων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ³⁸ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, ἔπειτα καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; ³⁹ Οἱ δὲ *εἶπον αὐτῷ, Δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Τὸ ἄνω ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω

* **10:33** γραμματευσι | τοις γραμματευσι CT PCK TR

† **10:34** μαστιγώσουσιν αυτον και εμπτυσουσιν αυτω και αποκτενουσιν αυτον | εμπτυσουσιν αυτω και μαστιγώσουσιν αυτον και αποκτενουσι CT † **10:34** τη τριτη ημερα 99%

| μετα τρεις ημερας CT 0.7% § **10:35** ιωαννης | ιωαννης

WH * **10:35** οι 67.5% | οι δυο WH 0.2% | — ANT 32.1%

† **10:35** λεγοντες | λεγοντες αυτω CT † **10:35** αιτησωμεν |

αιτησωμεν σε CT § **10:36** ποιησαι με 90.2% | ποιησω SBL TH

WH 2.5% | με ποιησω ECM NA 0.4% * **10:37** ειπον | ειπαν CT

† **10:37** εκ δεξιων σου | σου εκ δεξιων CT † **10:37** ευωνυμων

σου | αριστερων ECM† NA SBL TH WH § **10:38** και | η CT

* **10:39** ειπον | ειπαν CT † **10:39** μεν | — CT

πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι
 βαπτισθήσεσθε· ⁴⁰ τὸ δὲ καθίσει ἐκ δεξιῶν μου
 †καὶ ἐξ ἑυωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι,
 ἀλλ' οἷς ἠτοίμασται. ⁴¹ Καὶ ἀκούσαντες οἱ
 δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ
 *Ἰωάννου. ⁴² †Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος
 αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς, Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες
 ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν,
 καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν
 αὐτῶν. ⁴³ Οὐχ οὕτω δὲ †ἔσται ἐν ὑμῖν· ἀλλ'
 ὃς ἑάν θέλη *γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν ἔσται
 ὑμῶν διάκονος· ⁴⁴ καὶ ὃς ἑάν θέλη ἑμῶν
 γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος.
⁴⁵ Καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε
 διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι
 τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

⁴⁶ Καὶ ἔρχονται εἰς *Ἱεριχῶ· καὶ
 ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχώ, καὶ τῶν
 μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, †υἱὸς
 Τιμαίου Βαρτίμαιος §ὁ τυφλὸς *ἐκάθητο παρὰ

† **10:40** και | η CT § **10:40** ευωνυμων | ευωνυμων μου PCK
 TR * **10:41** ιωαννου | ιωανου WH † **10:42** ο δε ιησους
 προσκαλεσαμενος αυτους | και προσκαλεσαμενος αυτους ο
 ιησους CT † **10:43** εσται 97.5% | εστιν CT 1.6% § **10:43**
 εαν | αν CT * **10:43** γενεσθαι μεγας | μεγας γενεσθαι
 CT † **10:43** υμων διακονος | διακονος υμων TR † **10:44**
 εαν | αν CT TR § **10:44** υμων γενεσθαι | εν υμιν ειναι CT
 * **10:46** ιεριχω | ιεριχω TH WH † **10:46** ιεριχω | ιεριχω
 TH WH † **10:46** υιος | ο υιος ANT CT § **10:46** ο | — ANT CT
 * **10:46** εκαθητο παρα την οδον προσαιτων 98.5% | προσαιτης
 εκαθητο παρα την οδον CT 0.4%

τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. ⁴⁷ Καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ †Ναζωραῖός ἐστιν, ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν, ‡Ο υἱὸς §Δαυίδ, Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. ⁴⁸ Καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοί, ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ *Δαυίδ, ἐλέησόν με. ⁴⁹ Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν †αὐτὸν φωνηθῆναι· καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλόν, λέγοντες αὐτῷ, Θάρσει· ‡Ἐγχειραι, φωνεῖ σε. ⁵⁰ Ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ §ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ⁵¹ Καὶ ἀποκριθεὶς *λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τί †θέλεις ποιήσω σοί; Ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ, ‡Ραββουνί, ἵνα ἀναβλέψω. ⁵² §Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ὑπαγε· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Καὶ *εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ †ἠκολούθει ‡τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.

11

¹ Καὶ ὅτε ἐγγίξουσιν εἰς *Ἱερουσαλήμ, εἰς

† **10:47** ναζωραιος 97.6% | ναζαρηνος CT 1% ‡ **10:47** ο υιος | υιε ANT CT § **10:47** δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH
 * **10:48** δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH † **10:49** αυτον φωνηθηναι | φωνησατε αυτον ANT CT ‡ **10:49** εγειραι | εγειρε ANT CT § **10:50** αναστας | αναπηδησας CT * **10:51** λεγει αυτω ο ιησους | αυτω ο ιησους ειπε CT † **10:51** θελεις ποιησω σοι | σοι θελεις ποιησω ANT CT ‡ **10:51** ραββουνι | ραββουνι PCK | ραββوني TR | ραββουνει WH § **10:52** ο δε | και ο ANT ECM NA SBL WH * **10:52** ευθεως | ευθυς CT † **10:52** ηκολουθει | ηκολουθησε PCK ‡ **10:52** τω ιησου | αυτω CT * **11:1** ιερουσαλημ | ιεροσολυμα CT

†Βηθσαφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ² καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν· καὶ †εὐθέως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἄνθρωπων κεκάθικε· *λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. ³ Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, Τί ποιεῖτε τοῦτο; εἶπατε ἴστί Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει· καὶ †εὐθέως αὐτὸν ἄποστέλλει ὧδε. ⁴ *Ἀπῆλθον δὲ καὶ εὖρον †πῶλον δεδεμένον πρὸς †τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφοδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. ⁵ Καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς, Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; ⁶ Οἱ δὲ *εἶπον αὐτοῖς καθὼς †ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. ⁷ Καὶ †ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ ἑπέβαλον αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτῷ. ⁸ †Πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν· ἄλλοι

† 11:1 βηθσαφαγ | βηθφαγ BYZ CT TR † 11:2 ευθεως | ευθυς CT § 11:2 ανθρωπων κεκαθικε | ουπω ανθρωπων εκαθισε CT * 11:2 λυσαντες αυτον αγαγετε | λυσατε αυτον και φερετε CT † 11:3 οτι | —NA WH † 11:3 ευθεως | ευθυς CT § 11:3 αποστελλει | αποστελει TR | αποστελλει παλιν ANT ECM† NA SBL TH WH * 11:4 απηλθον δε | και απηλθον CT † 11:4 πωλον | τον πωλον ANT BYZ PCK TR † 11:4 την | —CT § 11:5 εστηκοτων | εστωτων PCK * 11:6 ειπον | ειπαν ECM NA SBL WH † 11:6 ενετειλατο | ειπεν CT † 11:7 ηγαγον | φερουσι CT § 11:7 επεβαλον | επιβαλλουσιν CT * 11:7 αυτω | αυτον CT † 11:8 πολλοι δε | και πολλοι CT

δὲ †στοιβάδας §ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων, καὶ ἐστρώννουν εἰς τὴν ὁδόν. ⁹ Καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, *λέγοντες,

Ὡσαννά·

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

¹⁰ Εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία †ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ πατρὸς ἡμῶν †Δαυίδ.

Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις.

¹¹ Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα §ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα, *ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

¹² Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπέινασε. ¹³ Καὶ ἰδὼν συκῆν †μακρόθεν, ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰ ἄρα †εὐρήσει τι ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτήν, οὐδὲν εὔρεν εἰ μὴ φύλλα· §οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. ¹⁴ Καὶ ἀποκριθεὶς *ὁ Ἰησοῦς εἶπεν

† 11:8 στοιβαδας | στιβαδας CT § 11:8 εκοπτον εκ των δενδρων και εστρωννουν εις την οδον 77.7% | κοψαντες εκ των αγρων CT 0.4% * 11:9 λεγοντες | — CT † 11:10 εν ονοματι κυριου | — CT † 11:10 δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH § 11:11 ο ιησους και | — CT * 11:11 οψιας | οψε SBL WH † 11:13 μακροθεν | απο μακροθεν ANT ECM† NA SBL TH WH † 11:13 ευρησει τι | τι ευρησει ANT CT § 11:13 ου γαρ ην καιρος | ο γαρ καιρος ουκ ην CT * 11:14 ο ιησους | — ANT CT

αὐτῆ, Μηκέτι †ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα μηδεὶς καρπὸν †φάγοι. Καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ εἰσελθὼν *ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ †ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς κατέστρεψε· 16 καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ. 17 Καὶ ἐδίδασκε, †λέγων ἑαυτοῖς, Οὐ γέγραπται ὅτι Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν; Ὑμεῖς δὲ *ἐποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον ληστῶν. 18 Καὶ ἤκουσαν οἱ ἱγραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτησαν πῶς αὐτὸν †ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν, ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. 19 Καὶ *ὅτε ὀψὲ ἐγένετο, †ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως.

20 Καὶ †πρωῖ παραπορευόμενοι, εἶδον

† 11:14 εκ σου εις τον αιωνα | εις τον αιωνα εκ σου CT
 † 11:14 φαγοι | φαγη PCK § 11:15 ερχονται | ερχονται
 παλιν ANT * 11:15 ο ιησους | — CT † 11:15 αγοραζοντας
 | τους αγοραζοντας ANT CT † 11:17 λεγων | και ελεγεν
 CT § 11:17 αυτοις | — WH * 11:17 εποιησατε αυτον
 | αυτον εποιησατε ANT | πεποιηκατε αυτον CT † 11:18
 γραμματεις και οι αρχιερεις | γραμματεις και οι φαρισαιοι
 και οι αρχιερεις ANT | αρχιερεις και οι γραμματεις CT
 † 11:18 απολεσωσιν | απολεσουσιν PCK TR § 11:18 οτι
 πας | πας γαρ CT * 11:19 οτε | οταν CT † 11:19
 εξεπορευετο | εξεπορευοντο ECM† NA SBL WH † 11:20 πρωι
 παραπορευομενοι | παραπορευομενοι πρωι ANT CT

τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. ²¹ Καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, Ὁραββί, ἴδε, ἡ συκῆ ἣν κατηράσω ἐξήρανται. ²² Καὶ ἀποκριθεὶς *ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Ἔχετε πίστιν Θεοῦ. ²³ Ἀμὴν ἴγάρ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, Ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῆ ἓν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ †πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεται· ἔσται αὐτῷ ὃ ἂν εἴπῃ. ²⁴ Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, Πάντα ὅσα ὁσα ἂν προσευχόμενοι αἰτήσθε, πιστεύετε ὅτι *λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. ²⁵ Καὶ ὅταν ἴστηκῃτε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατὰ τινος· ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῆ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. ²⁶ †Εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

²⁷ Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσόλυμα· καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς

§ 11:21 ραββι | ραββει TH WH * 11:22 ο | — TR † 11:23 γαρ | — NA SBL TH WH † 11:23 πιστευση οτι α λεγει γινεται εσται αυτω ο εαν ειπη 93.2% | πιστευη οτι ο λαλει γινεται (γεινεται TH) εσται αυτω ECM NA SBL WH 0.3% | πιστευσει οτι α λεγει γινεται εσται αυτω ο εαν ειπη ANT 0% § 11:24 αν προσευχομενοι αιτησθε | αν προσευχομενοι αιτεισθε ANT BYZ TR | προσευχεσθε και αιτεισθε CT * 11:24 λαμβανετε 97.7% | ελαβετε CT 0.7% † 11:25 στηκητε | στηκετε ECM† NA SBL TH WH † 11:26 ει δε υμεις ουκ αφιετε ουδε ο πατηρ υμων ο εν τοις ουρανοις αφησει τα παραπτωματα υμων | ει δε υμεις ουκ αφιετε ουδε ο πατηρ υμων αφησει τα παραπτωματα υμων ANT | — CT

καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ²⁸ καὶ ἑλέγουσιν αὐτῷ, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; *Καὶ τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν ἵνα ταῦτα ποιῆς; ²⁹ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ἐπερωτήσω ὑμᾶς ἑκαὶ ἐγὼ ἓνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. ³⁰ Τὸ βάπτισμα *Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; †Αποκρίθητέ μοι. ³¹ Καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυτούς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ³² *Ἄλλ' εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, ἐφοβοῦντο τὸν Ἰλαόν· ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην, ὅτι ὄντως προφήτης ἦν. ³³ Καὶ ἀποκριθέντες *λέγουσι τῷ Ἰησοῦ, Οὐκ οἶδαμεν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

12

1 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς

§ 11:28 λεγουσιν | ελεγον CT * 11:28 και | η ANT CT
† 11:28 την εξουσιαν ταυτην εδωκεν | εδωκε την εξουσιαν ταυτην ANT CT † 11:29 αποκριθεις | — CT § 11:29 και εγω | καγω ANT TR | — CT * 11:30 ιωαννου | το ιωαννου ECM NA SBL TH | το ιωανου WH † 11:30 αποκριθητε μοι | — PCK † 11:31 ελογιζοντο | διελογιζοντο CT § 11:31 εαν | τι ειπωμεν εαν SBL * 11:32 αλλ | αλλ εαν TR | αλλα ANT NA²⁷ SBL TH WH † 11:32 λαον 95.1% | οχλον NA SBL TH WH 4.6% † 11:32 ιωαννην | ιωανην WH § 11:32 οτι οντως 91.3% | οτι ANT 3.2% | οντως οτι CT 1% * 11:33 λεγουσι τω ιησου | τω ιησου λεγουσιν CT † 11:33 αποκριθεις | — CT

*λέγειν, Ἀμπελῶνα †ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, καὶ περιέθηκε φραγμόν, καὶ ὤρουξεν ὑπολήνιον, καὶ ὤκοδόμησε πύργον, καὶ †ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησε. ² Καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωροὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος. ³ *Οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν †ἔδειραν, καὶ ἀπέστειλαν κενόν. ⁴ Καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· κάκεῖνον †λιθοβολήσαντες †ἐκεφαλαίωσαν, καὶ *ἀπέστειλαν ἠτιμωμένον. ⁵ Καὶ †πάλιν ἄλλον ἀπέστειλε· κάκεῖνον ἀπέκτειναν· καὶ πολλοὺς ἄλλους, †τοὺς μὲν †δέρνοντες, *τοὺς δὲ †ἀποκτενόντες. ⁶ Ἔτι †οὗν ἕνα †συῖον ἔχων ἀγαπητὸν *αὐτοῦ, ἀπέστειλε †καὶ αὐτὸν †πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον, λέγων ὅτι Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. ⁷ Ἐκεῖνοι δὲ οἱ †γεωργοὶ

* **12:1** λεγειν | λαλειν CT † **12:1** εφυτευσεν ανθρωπος | ανθρωπος εφυτευσε ECM NA SBL WH † **12:1** εξεδото | εξεδετο CT § **12:2** του καρπου | των καρπων CT * **12:3** οι δε | και ANT CT † **12:3** εδειραν | εδηραν PCK † **12:4** λιθοβολησαντες | — CT § **12:4** εκεφαλαιωσαν | εκεφαλιωσαν CT * **12:4** απεστειλαν ητιμωμενον | ητιμασαν CT † **12:5** παλιν | — CT † **12:5** τους | ους ANT CT § **12:5** δερνοντες | δαιροντες PCK * **12:5** τους | ους ANT CT † **12:5** αποκτενοντες | αποκτεινοντες TR | αποκτεννοντες ANT ECM NA SBL TH | αποκτεννυντες WH † **12:6** ουν | — CT § **12:6** υιον εχων | ειχεν υιον CT * **12:6** αυτου | — CT † **12:6** και | — CT † **12:6** προς αυτους εσχατον 88.9% | εσχατον προς αυτους ANT CT 8.4% § **12:7** γεωργοι | γεωργοι θεασαμενοι αυτον ερχομενον ANT

* εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. ⁸ Καὶ λαβόντες τὸ αὐτὸν ἀπέκτειναν, καὶ †ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. ⁹ Τί δοῦν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς *γεωργούς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. ¹⁰ Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε,

Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·
¹¹ παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη,
καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

¹² Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπε· καὶ ἀφέντες αὐτὸν †ἀπηλθον.

¹³ Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινὰς τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἑρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ. ¹⁴ †Οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν

* **12:7** ειπον προς εαυτους | προς εαυτους ειπον ANT | προς εαυτους ειπαν CT † **12:8** αυτον απεκτειναν | απεκτειναν αυτον ANT CT † **12:8** εξεβαλον | εξεβαλον αυτον ANT CT § **12:9** ουν | — SBL WH * **12:9** γεωργους | γεωργους τουτους ANT † **12:12** απηλθον | απηλθαν WH † **12:14** οι δε 98.8% | και CT 1.1%

ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. Ὡς ἐξέστι * κῆνσον
 Καίσαρι δοῦναι, ἢ οὐ; ¹⁵ Δῶμεν, ἢ μὴ δῶμεν; Ὁ
 δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς,
 Τί με πειράζετε; Φέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω.
¹⁶ Οἱ δὲ ἤνεγκαν. Καὶ λέγει αὐτοῖς, Τίνος
 ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; Οἱ δὲ εἶπον
 αὐτῷ, Καίσαρος. ¹⁷ Ὡς καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς
 εἶπεν * αὐτοῖς, Ἄποδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι,
 καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. Καὶ ἐθαύμασαν ἐπ’
 αὐτῷ.

¹⁸ Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν,
 οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι· καὶ
 ἔπηρώτησαν αὐτόν, λέγοντες, ¹⁹ Διδάσκαλε,
 * Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι Ἐάν τις ἀδελφὸς
 ἀποθάνῃ, καὶ καταλίπῃ γυναῖκα, καὶ τέκνα
 μὴ ἀφῆ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα
 αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ
 αὐτοῦ. ²⁰ Ὡς ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος
 ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκε
 σπέρμα· ²¹ καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ

§ 12:14 ἐξεστι | ειπον ουν ημιν εξεστι ANT * 12:14
 κησον καισαρι δουναι 90.9% | δουναι κησον καισαρι ANT
 CT 4.8% † 12:16 ειπον | ειπαν CT ‡ 12:16 αυτω | — ANT
 § 12:17 και αποκριθεις ο | ο δε CT * 12:17 αυτοις | —
 WH † 12:17 αποδοτε τα καισαρος | τα καισαρος αποδοτε CT
 ‡ 12:17 εθαυμασαν | εξεθαυμαζον CT § 12:18 επηρωτησαν
 | επηρωτων ANT CT * 12:19 μωσης | μωυσης ANT CT
 † 12:19 τεκνα μη αφη | μη αφη τεκνον CT ‡ 12:19 αυτου |
 — CT § 12:20 επτα | επτα ουν ANT SCR

ἀπέθανε, *καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφήκε σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. ²² Καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ, καὶ οὐκ ἀφήκαν σπέρμα. †Ἐσχάτη πάντων §ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ²³ Ἐν τῇ *ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; Οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.

²⁴ †Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς γραφάς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ; ²⁵ Ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε †γαμίσκονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι §οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ²⁶ Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ *Μωσέως, ἐπὶ τοῦ βάρτου, †ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ Θεός, λέγων, Ἐγὼ ὁ Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ §ὁ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ *ὁ Θεὸς Ἰακώβ; ²⁷ Οὐκ ἔστιν τὸ Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ †Θεὸς ζώντων· §ὅμως οὖν πολὺ πλανᾶσθε.

²⁸ Καὶ προσελθὼν εἶς τῶν γραμματέων,

* **12:21** και ουδε αυτος αφηκε 93.4% | μη καταλιπων CT 0.5%
 | και ουδε αυτος ουκ αφηκε ANT 0.1% † **12:22** ελαβον αυτην οι επτα και | οι επτα CT † **12:22** εσχατη | εσχατου CT § **12:22** απεθανε και η γυνη | και η γυνη απεθανεν CT
 * **12:23** αναστασει οταν αναστωσιν 61% | ουν αναστασει οταν αναστωσιν ANT TR 31.6% | αναστασει TH WH 0.7%
 † **12:24** και αποκριθεις ο ιησους ειπεν αυτοις | εφη αυτοις ο ιησους CT † **12:25** γαμισκονται | γαμιζονται ANT CT § **12:25** οι | — ECM NA PCK SBL WH * **12:26** μωσεως | μωυσεως ANT BYZ CT | μωυσεος PCK † **12:26** του | της TR † **12:26** ως | πως ANT CT § **12:26** ο | — WH * **12:26** ο | — WH † **12:27** ο | — CT † **12:27** θεος | — ANT CT § **12:27** υμεις ουν 87.9% | — CT 0.5%

ἀκούσας αὐτῶν * συζητούντων, †ειδὼς ὅτι καλῶς ‡αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτόν, Ποία ἐστὶ ἑπρώτη πάντων ἐντολή; 29 *Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ ὅτι Πρώτη †πάντων τῶν ἐντολῶν, Ἄκουε, Ἰσραήλ· Κύριος ὁ Θεὸς ‡ἡμῶν, Κύριος εἷς ἐστι· 30 καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου ἐξ ὅλης ἑτῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. *Αὕτη πρώτη ἐντολή. 31 †Καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ‡σεαυτόν. Μείζων τούτων ἄλλη ἐντολή οὐκ ἔστι. 32 §Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς, Καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας *εἶπας ὅτι εἷς †ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ· 33 καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης ‡τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, §καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος, καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν

* 12:28 συζητουτων | συζητουτων TH WH † 12:28
ειδως | ιδων ANT ECM† NA SBL ‡ 12:28 αυτοις απεκριθη |
απεκριθη αυτοις CT § 12:28 πρωτη παντων εντολη | πρωτη
πασων εντολη PCK TR | εντολη πρωτη παντων CT * 12:29
ο δε ιησους απεκριθη αυτω | απεκριθη ο ιησους CT † 12:29
παντων των εντολων | πασων των εντολων PCK TR | παντων
εντολη ANT | εστιν CT ‡ 12:29 ημων | υμων PCK § 12:30
της | — WH * 12:30 αυτη πρωτη εντολη 84% | — ECM NA
SBL WH 1% † 12:31 και δευτερα ομοια αυτη | και δευτερα
ομοια αυτη HF | δευτερα αυτη ECM NA SBL WH ‡ 12:31
σεαυτον | εαυτον ANT § 12:32 και | — WH * 12:32 ειπας
| ειπες CT † 12:32 εστι | εστι θεος TR ‡ 12:33 της | —
WH § 12:33 και εξ ολης της ψυχης | — CT

πλησίον ὡς ἑαυτόν, *πλεῖον ἐστὶ πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ ἴθυσιῶν. ³⁴ Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν †αὐτόν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ, Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

³⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, Πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς υἱὸς Δαυὶδ; ³⁶ Αὐτὸς *γὰρ †Δαυὶδ εἶπεν ἐν †Πνεύματι Ἁγίῳ,

§Λέγει *ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου,
Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον
τῶν ποδῶν σου.

³⁷ Αὐτὸς †οὗν §Δαυὶδ λέγει αὐτὸν Κύριον· καὶ πόθεν *υἱὸς αὐτοῦ ἐστὶ; Καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἠδέως.

³⁸ Καὶ †ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν θελόντων

* **12:33** πλειον | περισσοτερον CT † **12:33** θυσιων | των θυσιων ECM* TR † **12:34** αυτον | — ANT § **12:35** εστι δαυιδ | εστι δαβιδ HF TR | δαυιδ εστιν ANT ECM NA SBL | δαυειδ εστιν TH WH * **12:36** γαρ | — CT † **12:36** δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH † **12:36** πνευματι | τω πνευματι τω CT TR § **12:36** λεγει | ειπε(ν) CT TR * **12:36** ο | — NA SBL WH † **12:36** υποποδιον | υποκατω ECM NA SBL WH † **12:37** ουν | — CT § **12:37** δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH * **12:37** υιος αυτου εστι | αυτου εστιν υιος CT † **12:38** ελεγεν αυτοις εν τη διδαχη αυτου | εν τη διδαχη αυτου ελεγε CT

ἐν στολαῖς περιπατεῖν, καὶ ἄσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, ³⁹ καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δεῖπνοις· ⁴⁰ οἱ †κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι· οὗτοι ἑλήψονται περισσότερον κρίμα.

⁴¹ Καὶ καθίσας *ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· καὶ πολλοὶ πλούσιοι †έβαλλον πολλά. ⁴² Καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὃ ἐστὶ κοδράντης. ⁴³ Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, †λέγει αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἡ αὕτη ἡ πτωχὴ πλείον πάντων *βέβληκε τῶν †βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· ⁴⁴ πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον· αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

13

¹ Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Διδάσκαλε, ἴδε, ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. ² Καὶ *ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς

† 12:40 κατεσθιοντες | κατεσθοντες WH § 12:40 ληψονται | λημψονται CT * 12:41 ο ιησους | — CT † 12:41 εβαλλον | εβαλον PCK † 12:43 λεγει | ειπεν ANT CT § 12:43 αυτη η πτωχη | η πτωχη αυτη ANT * 12:43 βεβληκε 89.4% | εβαλε ANT CT 10.5% † 12:43 βαλλοντων | βαλοντων BYZ TR * 13:2 ο ιησους αποκριθεις | αποκριθεις ο ιησους PCK | ο ιησους CT

εἶπεν αὐτῷ, Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; Οὐ μὴ ἴαφεθῆ λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ μὴ καταλυθῆ.

³ Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἑλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, Σέπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ *Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, ⁴ ἔειπεν ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται; Καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλη ἄπαντα ταῦτα συντελεῖσθαι; ⁵ Ὁ δὲ Ἰησοῦς Σάποκριθεις αὐτοῖς ἤρξατο λέγειν, Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ. ⁶ Πολλοὶ *γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες ὅτι Ἐγὼ εἰμι· καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. ⁷ Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ' οὐπω τὸ τέλος. ⁸ Ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν· Σκαὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, *καὶ ἔσονται ἰλιμοὶ καὶ ταραχαί· ἄρχαι ὠδίνων ταῦτα.

⁹ Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτούς· παραδώσουσι Σγὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ *εἰς συναγωγὰς

† 13:2 αφεθη 78.4% | αφεθη ωδε ANT CT PCK 21.4% ‡ 13:2 λιθω | λιθον ANT CT § 13:3 επηρωτων | επηρωτα CT * 13:3 ιωαννης | ιωανης WH † 13:4 ειπε | ειπον CT ‡ 13:4 παντα ταυτα συντελεισθαι | ταυτα συντελεισθαι παντα CT § 13:5 αποκριθεις αυτοις ηρξατο λεγειν | αποκριθεις ηρξατο λεγειν αυτοις ANT | ηρξατο λεγειν αυτοις CT * 13:6 γαρ | — CT † 13:7 γαρ | — CT ‡ 13:8 επι | επ CT § 13:8 και | — CT * 13:8 και | — CT † 13:8 λιμοι και ταραχαι 96% | λιμοι CT 0.5% ‡ 13:8 αρχαι | αρχη CT § 13:9 γαρ | — CT * 13:9 εις συναγωγας | εν ταις συναγωγαις αυτων ANT

δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων
 ἵσταθήσεσθε ἕνεκεν ἑμοῦ, εἰς μαρτύριον
 αὐτοῖς. ¹⁰ Καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη †δει
 πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. ¹¹ Ὅταν
 δὲ *ἀγάγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ
 προμεριμνᾶτε τί †λαλήσητε, †μηδὲ μελετᾶτε·
 ἀλλ' ὃ ἂν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο
 λαλεῖτε· οὐ γάρ ᾔστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες,
 ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. ¹² *Παραδώσει
 δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ
 τέκνον· καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς,
 καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. ¹³ Καὶ ἔσεσθε
 †μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὃ
 δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.
¹⁴ Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς
 ἐρημώσεως, †τὸ ρηθὲν ὑπὸ Δανιήλ τοῦ
 προφήτου, ᾔστως ὅπου οὐ δεῖ—ὁ ἀναγινώσκων
 νοεῖτω—τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ
 ὄρη. ¹⁵ ὃ *δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω
 †εἰς τὴν οἰκίαν, μηδὲ †εἰσελθέτω ᾤραί τι
 ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. ¹⁶ καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν

† 13:9 σταθησεσθε | αχθησεσθε PCK SCR † 13:10 δει πρωτον
 | πρωτον δει ECM† NA SBL TH WH § 13:11 οταν δε | και
 οταν CT * 13:11 αγαγωσιν | αγωσιν CT PCK † 13:11
 λαλησητε | λαλησητε PCK † 13:11 μηδε μελετατε | — CT
 § 13:11 εστε υμεις | υμεις εστε ANT * 13:12 παραδωσει δε
 | και παραδωσει CT † 13:13 μισουμενοι | μεισουμενοι TH
 † 13:14 το ρηθεν υπο δανιηλ του προφητου | — CT § 13:14
 εστωσ | εστηκοτα CT * 13:15 δε | — SBL WH † 13:15 εις
 την οικιαν 94.3% | — CT 2.6% † 13:15 εισελθετω | εισελθατω
 CT § 13:15 αραι τι | τι αραι SBL TH WH

*ὼν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω, ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. 17 Οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 18 Προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος. 19 Ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκείναι θλίψεις, οἷα οὐ γέγονε τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως ἡς ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ οὐ μὴ γένηται. 20 Καὶ εἰ μὴ ὁ Κύριος ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, οὓς ἐξελέξατο, ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας. 21 *Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, Ἴδού, ὧδε ὁ Χριστός, ἢ Ἰδού, ἐκεῖ, μὴ *πιστεύετε. 22 Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται, καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ τέρατα, πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν, ἔτι καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. 23 Ὑμεῖς δὲ βλέπετε· ἴδού, προεῖρηκα ὑμῖν πάντα.

24 *Ἄλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, 25 καὶ οἱ ἀστέρες ἑτοῦ οὐρανοῦ ἔσονται

* 13:16 ὼν | — CT † 13:18 ἡ φυγη υμων | — CT ‡ 13:19 ης | ην CT § 13:20 κυριος εκολοβωσε | εκολοβωσε κυριος ANT ECM NA SBL WH * 13:21 τοτε | και τοτε ANT BYZ CT HF TR † 13:21 ιδου | ιδε CT ‡ 13:21 η | — ANT CT PCK § 13:21 ιδου | ιδε CT * 13:21 πιστευετε | πιστευσητε PCK TR † 13:22 και | — ECM† NA SBL TH WH ‡ 13:23 ιδου | — ECM† NA SBL TH WH § 13:23 παντα | απαντα ANT * 13:24 αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH † 13:25 του ουρανου εσονται εκπιπτοντες | εσονται εκ του ουρανου πιπτοντες ANT CT

ἐκπίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. ²⁶ Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ δόξης. ²⁷ Καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους †αὐτοῦ, καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς ὁ αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου *γῆς ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ.

²⁸ Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολήν· ὅταν †αὐτῆς ἦδη ὁ κλάδος ὁ ἀπαλὸς γένηται, καὶ ἐκφύη τὰ φύλλα, *γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. ²⁹ οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν †ταῦτα ἴδητε †γινόμενα, ὁ γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστίν ἐπὶ θύραις. ³⁰ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, μέχρις οὗ *πάντα ταῦτα γένηται. ³¹ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ †παρελεύσεται, οἱ δὲ †λόγοι μου οὐ ὁμῶς *παρέλθωσι.

³² Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης †ἡ ὥρα

† 13:27 αὐτου | — ECM† NA SBL TH WH § 13:27 αὐτου | — SBL * 13:27 γης | της γης ANT † 13:27 ουρανου | του ουρανου ANT † 13:28 αυτης ηδη ο κλαδος 49.8% | ηδη ο κλαδος αυτης CT PCK 28.9% | αυτης ο κλαδος ηδη ANT 5% § 13:28 απαλος γενηται | γενηται απαλος ANT * 13:28 γινωσκετε | γινωσκεται PCK | γεινωσκετε TH † 13:29 ταυτα ιδητε | ιδητε ταυτα ANT ECM† NA SBL TH WH † 13:29 γινομενα | γεινομενα TH § 13:29 γινωσκετε | γεινωσκετε TH * 13:30 παντα ταυτα | ταυτα παντα ECM† NA SBL TH WH † 13:31 παρελευσεται | παρελευσονται ANT BYZ CT TR † 13:31 λογοι μου | εμοι λογοι ANT § 13:31 μη | — WH * 13:31 παρελθωσι | παρελευσονται ANT CT † 13:32 η | και TR † 13:32 ωρας | της ωρας ANT CT TR

οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ᾧ ἐν *οὐρανῶ, οὐδὲ ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ. ³³ Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε †καὶ προσεύχεσθε· οὐκ οἶδατε γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστίν. ³⁴ Ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφείς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, †καὶ ἐκάστω τὸ ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα γρηγορῇ. ³⁵ Γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἶδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ᾧψέ, ἢ *μεσουκτίου, ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἢ πρωί. ³⁶ μὴ ἐλθὼν †ἐξαίφνης εὖρη ὑμᾶς καθεύδοντας. ³⁷ †Α δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσι λέγω, Γρηγορεῖτε.

14

¹ Ἦν δὲ τὸ Πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας· καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν. ² Ἔλεγον *δέ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε †θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ.

³ Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ, ἤλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς· †καὶ συντρίψασα ᾧτὸ

§ 13:32 οἱ ἐν | ἐν ANT ECM† NA SBL TH WH * 13:32 ουρανῶ | τῷ ουρανῶ PCK † 13:33 καὶ προσεύχεσθε 82% | προσεύχεσθε PCK 13.9% | — ECM NA SBL WH 0.6% † 13:34 καὶ | — CT § 13:35 ὡσε | ἠ ὡσε CT * 13:35 μεσουκτίου | μεσουκτίου CT † 13:36 ἐξαίφνης | ἐξεφνης WH † 13:37 α | ο CT * 14:2 δε | γαρ CT † 14:2 θορυβος εσται | εσται θορυβος CT † 14:3 καὶ | — CT § 14:3 το | του BYZ | την CT

ἀλάβαστρον, κατέχεεν αὐτοῦ *κατὰ τῆς κεφαλῆς. ⁴ Ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς, †καὶ λέγοντες, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; ⁵ Ἡδύνατο γὰρ †τοῦτο πραθῆναι ἐπάνω Στριακοσίων δηναρίων, καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς. Καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. ⁶ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; Καλὸν ἔργον *εἰργάσατο †ἐν ἐμοί. ⁷ Πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε †αὐτοὺς Σεῦ ποιῆσαι· ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ⁸ Ὁ *ἔσχεν †αὕτη ἐποίησε· προέλαβε μυρίσαι †μου τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. ⁹ Ἄμην λέγω ὑμῖν, ὅπου *ἐὰν κηρυχθῇ τὸ †εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

¹⁰ Καὶ †ὁ Ἰούδας Σὸ Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν δώδεκα, ἀπῆλθε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα *παραδῶ αὐτὸν αὐτοῖς. ¹¹ Οἱ δὲ ἀκούσαντες

* **14:3** κατα | — CT † **14:4** και λεγοντες | λεγοντες ANT | — CT † **14:5** τουτο | τουτο το μυρον ANT CT § **14:5** τριακοσιων δηναριων | δηναριων τριακοσιων ECM† NA SBL TH WH * **14:6** ειργασατο | ηργασατο CT † **14:6** εν εμοι | εις εμε TR † **14:7** αυτους | αυτοις CT § **14:7** ευ | παντοτε ευ WH * **14:8** εσχεν | ειχεν TR † **14:8** αυτη | — CT † **14:8** μου το σωμα | το σωμα μου CT § **14:9** αμην | αμην δε BYZ CT HF * **14:9** εαν | αν TR † **14:9** ευαγγελιον τουτο | ευαγγελιον ECM† NA SBL TH WH † **14:10** ο | — ANT CT PCK § **14:10** ο ισκαριωτης | ισκαριωθ ο CT * **14:10** παραδω αυτον | αυτον παραδοι CT

ἐχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ †αργύριον δοῦναι, καὶ ἐζήτηει πῶς †εὐκαίρως αὐτὸν παραδῶ.

¹² Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ Πάσχα ἔθουον, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες §ετοιμάσωμεν ἵνα φάγης τὸ Πάσχα; ¹³ Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, ¹⁴ καὶ ὅπου ἂν εἰσέλθῃ, εἶπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ποῦ ἐστὶ τὸ *κατάλυμα, ὅπου τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; ¹⁵ Καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει †ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον ἔτοιμον· †ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ἡμῖν. ¹⁶ Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ §αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὔρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἠτοίμασαν τὸ Πάσχα.

¹⁷ Καὶ ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. ¹⁸ Καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων, *εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. ¹⁹ †Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι, καὶ

† 14:11 αργυριον | αργυρια ANT PCK † 14:11 ευκαιρως αυτον παραδω | αυτον ευκαιρως παραδοι CT § 14:12 ετοιμασωμεν | ετοιμασομεν BYZ HF PCK * 14:14 καταλυμα | καταλυμα μου ANT CT † 14:15 ανωγειον | αναγαιον BYZ CT | ανωγειων PCK | ανωγαιον ANT † 14:15 εκει | και εκει ECM† NA SBL TH WH § 14:16 αυτου | — CT * 14:18 ειπεν ο ιησους | ο ιησους ειπεν CT † 14:19 οι δε | — CT

λέγειν αὐτῷ εἰς †καθ' εἰς, Μῆτι ἐγώ; §Καὶ ἄλλος, Μῆτι ἐγώ; ²⁰ Ὁ δὲ *ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Εἰς †ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ †τρυβλίον. ²¹ §Ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν *ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

²² Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν, λαβὼν †ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, †εὐλογήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ εἶπε, Λάβετε, §φάγετε· τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. ²³ Καὶ λαβὼν *τὸ ποτήριον, εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. ²⁴ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτό ἐστι τὸ αἷμά μου, †τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ †περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον. ²⁵ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πῖω ἐκ τοῦ §γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ²⁶ Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν.

²⁷ Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πάντες

† 14:19 καθ | κατα CT § 14:19 και αλλος μητι εγω 87.5% | — CT 8.2% * 14:20 αποκριθεις | — CT † 14:20 εκ | — CT † 14:20 τρυβλιον 96% | εν τρυβλιον WH 0.2% § 14:21 ο | οτι ο CT * 14:21 ην | — ECM† NA SBL TH WH † 14:22 ο ιησους | — ECM† NA SBL TH WH † 14:22 ευλογησας | και ευλογησας PCK § 14:22 φαγετε | — CT * 14:23 το | — CT † 14:24 το της καινης 85.2% | της CT 0.5% † 14:24 περι πολλων εκχυνομενον | εκχυννομενον υπερ πολλων CT § 14:25 γενηματος | γεννηματος TR

σκανδαλισθήσεσθε *έν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτη· ὅτι γέγραπται, Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ †διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα. ²⁸ †Ἄλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ²⁹ Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ, §Καὶ εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. ³⁰ Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι *σὺ σήμερον †έν τῇ νυκτὶ ταύτη, πρὶν ἢ δις ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρίς †ἀπαρνήσῃ με. ³¹ Ὁ §δε *ἐκπερισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον, Ἐάν †με δέη συναποθανεῖν σοι, οὐ μὴ σε †ἀπαρνήσωμαι. Ὡσαύτως δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

³² Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα §Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Καθίσατε ὧδε, ἕως *προσεύξωμαι. ³³ Καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ †Ἰάκωβον καὶ †Ἰωάννην §μεθ' αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. ³⁴ Καὶ *λέγει

* **14:27** εν εμοι εν τη νυκτι ταυτη | — CT † **14:27** διασκορπισθησεται τα προβατα | διασκορπισθησονται τα προβατα ANT | τα προβατα διασκορπισθησονται CT † **14:28** αλλα μετα | μετα δε PCK § **14:29** και ει | ει και CT * **14:30** συ | — TR † **14:30** εν τη νυκτι ταυτη | ταυτη τη νυκτι CT † **14:30** απαρνηση με | με απαρνηση CT § **14:31** δε | δε πετρος ANT * **14:31** εκπερισσου ελεγε μαλλον | εκπερισσως ελαλει CT † **14:31** με δεη | δεη με NA SBL TH WH † **14:31** απαρνησωμαι | απαρνησομαι ANT CT TR § **14:32** γεθσημανη | γεθσημανι ECM NA SBL | γεθσημανει TH WH * **14:32** προσευξωμαι | προσευξομαι PCK † **14:33** ιακωβον | τον ιακωβον ECM NA TH TR WH † **14:33** ιωαννην | τον ιωαννην ECM NA TH | τον ιωαννην WH § **14:33** μεθ' εαυτου | μεθ' αυτου CT * **14:34** λεγει | λεγειν ANT

αὐτοῖς, Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. ³⁵ Καὶ ἵπροσελθὼν μικρόν, †ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προσηύχετο ἵνα, εἰ δυνατόν ἐστι, παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα. ³⁶ Καὶ ἔλεγεν, Ἀββᾶ, ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι. §Παρένευκε τὸ ποτήριον *ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο· ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω, †ἀλλὰ τί σύ. ³⁷ Καὶ ἔρχεται καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, Σίμων, καθεύδεις; Οὐκ †ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; ³⁸ Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ §εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. Τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. ³⁹ Καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. ⁴⁰ Καὶ *ὑποστρέψας εὔρεν αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας· ἦσαν γὰρ †οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν †βεβαρημένοι, καὶ οὐκ ἤδεισαν τί §αὐτῷ ἀποκριθῶσι. ⁴¹ Καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει αὐτοῖς, Καθεύδετε *λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε. Ἀπέχει· ἦλθεν ἡ ὥρα. Ἰδοῦ, παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς

† 14:35 προσελθων | προελθων ANT CT PCK TR † 14:35
 επεσεν | επεσεν επι προσωπον ANT | επιπτεν CT § 14:36
 παρενευκε | παρενευκαι PCK * 14:36 απ εμου τουτο | τουτο
 απ εμου CT † 14:36 αλλα | αλλ ει ANT † 14:37 ισχυσας
 | ισχυσατε ANT § 14:38 εισελθητε | ελθητε ECM† NA SBL
 TH WH * 14:40 υποστρεψας ευρεν αυτους παλιν 94.5% |
 παλιν ελθων ευρεν αυτους CT 0.5% † 14:40 οι οφθαλμοι
 αυτων | αυτων οι οφθαλμοι CT † 14:40 βεβαρημενοι |
 καταβαρυνομενοι ANT CT PCK § 14:40 αυτω αποκριθωσι
 | αποκριθωσιν αυτω ANT CT * 14:41 λοιπον | το λοιπον CT
 TR

τάς χειράς τῶν ἀμαρτωλῶν. ⁴² Ἐγείρεσθε, ἄγωμεν. Ἴδού, ὁ παραδιδούς με ἤγγικε.

⁴³ Καὶ εὐθέως, ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, † παραγίνεται Σ'Ιούδας, εἷς * ὧν τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος † πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, † παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ Στῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων. ⁴⁴ Δεδώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς, λέγων, Ὅν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστι· κρατήσατε αὐτόν, καὶ * ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς. ⁴⁵ Καὶ ἐλθὼν, εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ λέγει † αὐτῷ, Σ'Ραββί, ραββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ⁴⁶ Οἱ δὲ * ἐπέβαλον † ἐπ' αὐτόν τὰς χειράς αὐτῶν, καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. ⁴⁷ Εἷς δέ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ † ὠτίον. ⁴⁸ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ὡς ἐπὶ ληστήν Σ' ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; ⁴⁹ Καθ'

† 14:43 ευθεως | ευθυς CT † 14:43 παραγινεται | παραγεινεται TH § 14:43 ιουδας | ιουδας ο ισκαριωτης ANT | ο ιουδας WH * 14:43 ων | — ANT CT † 14:43 πολυς | — CT † 14:43 παρα | απεσταλμενοι παρα ANT § 14:43 των | — ANT * 14:44 απαγαγετε | απαγετε NA SBL TH WH † 14:45 ευθεως | ευθυς CT † 14:45 αυτω | — ANT CT TR § 14:45 ραββι ραββι | χαιρε ραββι ANT | ραββι ECM NA SBL | ραββει TH WH * 14:46 επεβαλον | επεβαλαν SBL WH † 14:46 επ αυτον τας χειρας αυτων | τας χειρας αυτω ECM† NA SBL TH WH | τας χειρας αυτων ECM* † 14:47 ωτιον | ωταριον CT § 14:48 εξηλθετε | εξηλθατε CT

ἡμέραν * ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. ⁵⁰ Καὶ ἀφέντες αὐτὸν † πάντες ἔφυγον.

⁵¹ Καὶ ‡ εἷς τις νεανίσκος ὤκολούθησεν αὐτῷ, περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ. Καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν * οἱ νεανίσκοι. ⁵² ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν † ἀπ' αὐτῶν.

⁵³ Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα· καὶ συνέρχονται ‡ αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. ⁵⁴ Καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως· καὶ ἦν ὄσσυκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. ⁵⁵ Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν, εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ * εὕρισκον.

⁵⁶ Πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. ⁵⁷ Καί τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, λέγοντες ⁵⁸ ὅτι Ἠμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτου

* **14:49** ἡμην προς υμας | προς υμας ημην ANT † **14:50** παντες εφυγον | εφυγον παντες ANT CT ‡ **14:51** εις τις νεανισκος 98.7% | νεανισκος τις ECM† NA SBL TH WH 0.5% § **14:51** ηκολουθησεν | ηκολουθει TR | συνηκολουθει CT * **14:51** οι νεανισκοι | — CT † **14:52** απ αυτων 96.7% | — CT 0.3% ‡ **14:53** αυτω | — ECM NA SBL WH § **14:54** συγκαθημενος | συγκαθημενος TH WH * **14:55** ευρισκον | ηυρισκον CT

τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. ⁵⁹ Καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. ⁶⁰ Καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς ἡμέσον †ἐπηρώτησε τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; Τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; ⁶¹ Ὁ δὲ ἐσιώπα, καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. Πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτόν, καὶ λέγει αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; ⁶² Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐγώ εἰμι. Καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου *ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἡμετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ⁶³ Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς †διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει, Τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων; ⁶⁴ Ἰηκούσατε τῆς βλασφημίας. Τί ὑμῖν φαίνεται; Οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτόν *εἶναι ἔνοχον θανάτου. ⁶⁵ Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν †τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ κολαφίζειν αὐτόν, καὶ λέγειν αὐτῷ, †Προφήτευσον. Καὶ οἱ ὑπηρέται ραπίσμασιν

† **14:60** μεσον | το μεσον ANT TR † **14:60** επηρωτησε | επηρωτα ANT § **14:61** ουδεν απεκρινατο | ουκ απεκρινατο ουδεν CT * **14:62** εκ δεξιων καθημενον | καθημενον εκ δεξιων TR † **14:62** μετα | επι ANT † **14:63** διαρρηξας | διαρηξας WH § **14:64** ηκουσατε | ηκουσατε παντως ANT * **14:64** ειναι ενοχον | ενοχον ειναι CT † **14:65** το προσωπον αυτου | αυτου το προσωπον CT † **14:65** προφητευσον | προφητευσον ημιν τις εστιν ο παισας σε ANT

αὐτὸν §εβαλλον.

⁶⁶ Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου *ἐν τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, ⁶⁷ καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει, Καὶ σὺ μετὰ τοῦ †Ναζαρηνοῦ ‡Ἰησοῦ ἦσθα. ⁶⁸ Ὁ δὲ ἠρνήσατο, λέγων, §Οὐκ οἶδα, *οὐδὲ ἐπίσταμαι †τί σὺ λέγεις. Καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον· ‡καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε. ⁶⁹ Καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν §πάλιν ἤρξατο λέγειν τοῖς *παρεστηκόσιν ὅτι Οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν. ⁷⁰ Ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. Καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ, Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ· καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ, †καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. ⁷¹ Ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ‡ὀμνύειν ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. ⁷² §Καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησε. Καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος *τὸ ῥῆμα ὃ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρὶν

§ 14:65 εβαλλον 55.1% | εβαλον ANT BYZ 37% | ελαβον CT 5.7% * 14:66 εν τη αυλη κατω | κατω εν τη αυλη ANT CT † 14:67 ναζαρηνου ιησου | ιησου του ναζαρηνου ANT ‡ 14:67 ιησου ησθα | ησθα του ιησου CT § 14:68 ουκ | ουτε CT * 14:68 ουδε | ουτε BYZ CT HF PCK † 14:68 τι συ | συ τι CT ‡ 14:68 και αλεκτωρ εφωνησε 97.2% | — ECM* WH 0.5% § 14:69 παλιν ηρξατο | ηρξατο παλιν CT * 14:69 παρεστηκοσιν | παρεστωσιν CT † 14:70 και η λαλια σου ομοιαζει | — ECM NA TH WH ‡ 14:71 ομνυειν | ομνυειν TR § 14:72 και 96.6% | και ευθυς ECM† NA SBL TH WH 0.8% * 14:72 το ρημα ο | του ρηματος ου TR | το ρημα ως CT

ἀλέκτορα †φωνῆσαι δίς, †ἀπαρνήση με τρίς.
Καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιε.

15

¹ Καὶ *εὐθέως †ἐπὶ τὸ πρῶτῳ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δῆσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν †τῷ §Πιλάτῳ.

² Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ *Πιλάτος, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς †εἶπεν αὐτῷ, Σὺ λέγεις. ³ Καὶ κατηγοροῦν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς †πολλά. ⁴ Ὁ δὲ §Πιλάτος πάλιν *ἐπηρώτησεν αὐτόν, λέγων, Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; Ἴδε, πόσα σου †καταμαρτυροῦσιν. ⁵ Ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδέν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν †Πιλάτον.

⁶ Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἓνα δέσμιον, §ὅνπερ ἠτοῦντο. ⁷ Ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν *συστασιαστῶν

† 14:72 φωνησαι δις | δις φωνησαι WH † 14:72 απαρνηση με τρις | τρις με απαρνηση CT * 15:1 ευθεως | ευθυς CT † 15:1 επι το 80% | — ECM† NA SBL TH WH 1.1% † 15:1 τω | — CT § 15:1 πιλατω | πειλατω TH WH * 15:2 πιλατος | πειλατος TH WH † 15:2 ειπεν αυτω | αυτω λεγει CT † 15:3 πολλα | πολλα αυτος δε ουδεν απεκρινατο ANT SCR § 15:4 πιλατος | πειλατος TH WH * 15:4 επηρωτησεν | επηρωτα ANT CT † 15:4 καταμαρτυρουσιν | κατηγορουσιν CT † 15:5 πιλατον | πειλατον TH WH § 15:6 ονπερ ητουντο | ον παρητουντο ECM† NA SBL TH WH * 15:7 συστασιαστων | στασιαστων CT

δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. ⁸ Καὶ ἄναβοήσας ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς †αὲὶ ἐποίει αὐτοῖς. ⁹ Ὁ δὲ §Πιλᾶτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων, Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ¹⁰ *Ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἄρχιερεῖς. ¹¹ Οἱ δὲ ἄρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ¹² Ὁ δὲ †Πιλᾶτος †ἀποκριθεὶς πάλιν §εῖπεν αὐτοῖς, Τί οὖν *θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε †βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; ¹³ Οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν. ¹⁴ Ὁ δὲ †Πιλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς, Τί γὰρ §κακὸν ἐποίησεν; Οἱ δὲ *περισσοτέρως ἔκραξαν, Σταύρωσον αὐτόν. ¹⁵ Ὁ δὲ †Πιλᾶτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν· καὶ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ.

¹⁶ Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἐστὶ πραιτώριον, καὶ †συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν.

† 15:8 αναβοησας | αναβας ECM† NA SBL TH WH † 15:8
 αι | — ECM NA SBL WH § 15:9 πιλατος | πειλατος TH
 WH * 15:10 εγινωσκε | εγεινωσκε TH † 15:12 πιλατος
 | πειλατος TH WH † 15:12 αποκριθεις παλιν | παλιν
 αποκριθεις CT § 15:12 ειπεν | ελεγεν CT * 15:12 θελετε
 | — ECM TH WH † 15:12 βασιλεα | τον βασιλεα ANT
 CT † 15:14 πιλατος | πειλατος TH WH § 15:14 κακον
 εποιησεν | εποιησε κακον ANT CT * 15:14 περισσοτερως |
 περισσως CT † 15:15 πιλατος | πειλατος TH WH † 15:16
 συγκαλουσιν | συγκαλουσιν TH WH

17 Καὶ Σένδύουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον, 18 καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι * αὐτόν, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· 19 καὶ ἔτυπον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ, καὶ ἐνέπτυνον αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. 20 Καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια †τὰ ἴδια, καὶ ἐξάγουσιν αὐτόν ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν.

21 Καὶ ἀγγαρεύουσι παράγοντά τινα Σίμωνα Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ' ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ Ρούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. 22 Καὶ φέρουσιν αὐτόν ἐπὶ ΣΓολγοθᾶ τόπον, ὃ ἐστὶ * μεθερμηνευόμενον Κρανίου Τόπος. 23 Καὶ ἐδίδουν αὐτῷ †πιεῖν ἐσμυρμισμένον οἶνον· †ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε. 24 Καὶ Σσταυρώσαντες αὐτόν, * διαμερίζονται τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον ἐπ' αὐτά, τίς τί ἄρῃ. 25 Ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 26 Καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφή τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη, Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. 27 Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσι

§ 15:17 ενδυουσιν | ενδιδυσκουσιν CT * 15:18 αυτον | αυτον και λεγειν PCK † 15:18 ο βασιλευς | βασιλευ BYZ CT TR † 15:20 τα ιδια 96.2% | αυτου ECM† NA WH 0.8% § 15:22 γολγοθα | τον γολγοθαν CT * 15:22 μεθερμηνευομενον | μεθερμηνευομενος WH † 15:23 πιειν | — CT † 15:23 ο | ος ECM† NA SBL TH WH § 15:24 σταυρωσαντες αυτον | σταυρουσιν αυτον και ECM† NA SBL TH WH * 15:24 διαμεριζονται | διεμεριζον TR

δύο ληστές, ἓνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἓνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. ²⁸ †Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἢ λέγουσα, Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. ²⁹ Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτόν, ‡κινουῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες, Οὐά, ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ §ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, ³⁰ σῶσον σεαυτόν, *καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ³¹ Ὁμοίως †καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων ἔλεγον, Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. ³² Ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς †τοῦ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν §αὐτῷ. Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι *αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν.

³³ †Γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης, σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας †ἐνάτης. ³⁴ Καὶ τῇ §ῶρα τῇ ἐνάτῃ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, *λέγων, Ἐλωί, Ἐλωί, †λιμὰ ‡σαβαχθανί; Ὁ ἐστὶ μεθερμηνευόμενον, Ὁ

† 15:28 και επληρωθη η γραφη η λεγουσα και μετα ανομων ελογισθη 84.9% | — CT 11% ‡ 15:29 κινουντες | κεινουντες TH § 15:29 εν τρισιν ημεραις οικοδομων | οικοδομων εν τρισιν ημεραις ECM† NA SBL TH WH * 15:30 και καταβα | καταβας CT † 15:31 και | δε και ANT TR ‡ 15:32 του | — CT § 15:32 αυτω | — BYZ CT TR * 15:32 αυτω 95.4% | συν αυτω ECM NA SBL WH 1.2% † 15:33 γενομενης δε | και γενομενης CT ‡ 15:33 ενατης | εννατης TR § 15:34 ωρα τη ενατη | ωρα τη εννατη TR | ενατη ωρα CT * 15:34 λεγων | — CT † 15:34 λιμα | λαμμα TR | λεμα ECM NA SBL | λαμα TH WH ‡ 15:34 σαβαχθανι | σαβαχθανει TH WH

Θεός ἔμου, ὁ Θεός μου, εἰς τί *με ἐγκατέλιπες;
 35 Καί τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες
 ἔλεγον, †Ἰδοῦ, ‡Ἡλίαν φωνεῖ. 36 Δραμῶν δὲ
 ἄεις, *καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους, περιθείς
 †τε καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν, λέγων, Ἄφετε,
 ἴδωμεν εἰ ἔρχεται ‡Ἡλίας καθελεῖν αὐτόν.
 37 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφείς φωνὴν μεγάλην
 ἐξέπνευσε. 38 Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ
 ἐσχίσθη εἰς δύο ἄπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω.
 39 Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκῶς ἐξ
 ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτω *κράξας ἐξέπνευσεν,
 εἶπεν, Ἀληθῶς †ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ‡ἦν
 Θεοῦ.

40 Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν
 θεωροῦσαι, ἐν αἷς ἄην *καὶ †Μαρία ἡ
 Μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἡ †τοῦ Ἰακώβου τοῦ
 μικροῦ καὶ †Ἰωσῆ μητέρα, καὶ Σαλώμη, 41 αἱ
 *καί, ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ἠκολούθουν
 αὐτῷ, καὶ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ
 αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα.

§ 15:34 μου | — PCK * 15:34 με εγκατελιπες | εγκατελιπες
 με ECM† NA SBL TH WH † 15:35 ιδου | ιδε ANT CT ‡ 15:35
 ηλιαν | ηλειαν WH § 15:36 εις | τις CT * 15:36 και |
 — TH WH † 15:36 τε | — CT ‡ 15:36 ηλιας | ηλειας WH
 § 15:38 απο | απ CT * 15:39 κραξας 96.5% | — ECM† NA SBL
 TH WH 0.4% † 15:39 ο ανθρωπος ουτος | ουτος ο ανθρωπος
 CT ‡ 15:39 ην θεου | θεου ην ECM NA SBL WH § 15:40 ην
 | — CT * 15:40 και | — PCK † 15:40 μαρια | μαριαμ WH
 ‡ 15:40 του | — CT § 15:40 ιωση | ιωσητος CT * 15:41
 και 88.8% | — CT 3.6%

42 Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ ἦν Παρασκευή, ὃ ἐστὶ ἡπροσάββατον, 43 Σῆλθεν Ἰωσήφ *ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Ἰπιλάτον, καὶ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 44 Ὁ δὲ Ἰπιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκε· καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ Σπάλαι ἀπέθανε. 45 Καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, ἐδώρησατο τὸ *σῶμα τῷ Ἰωσήφ. 46 Καὶ ἀγοράσας σινδόνα, ἡκαὶ καθελῶν αὐτόν, ἐνείλησε τῇ σινδόνι, καὶ ἡκατέθηκεν αὐτόν ἐν Σμνημείῳ, ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ πέτρας· καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου. 47 Ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία *Ἰωσή ἐθεώρουν ποῦ ἡτίθεται.

16

1 Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου, *Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου καὶ

† 15:42 ἡν παρασκευη | παρασκευη ἡν PCK ‡ 15:42 προσαββατον | προς σαββατον BYZ § 15:43 ηλθεν | ελθων ANT CT PCK * 15:43 ο | — WH † 15:43 πιλατον | τον πιλατον ECM† NA SBL | τον πειλατον TH WH ‡ 15:44 πιλατος | πειλατος TH WH § 15:44 παλαι 97.8% | ηδη TH WH 1.5% * 15:45 σωμα | πτωμα CT † 15:46 και | — CT ‡ 15:46 κατεθηκεν 93.8% | εθηκεν ECM† NA SBL TH WH 4.6% § 15:46 μνημειω | μνηματι ECM* WH * 15:47 ιωση | η ιωσητος CT † 15:47 τιθεται | τεθειται CT * 16:1 μαρια | η μαρια WH † 16:1 ιακωβου | η του ιακωβου ANT BYZ ECM† NA SBL TH TR WH | η ιακωβου ECM*

Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν †αὐτόν. ² Καὶ λίαν πρὸς τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. ³ Καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς, Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; ⁴ Καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι *ἀποκεκλύσται ὁ λίθος· ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. ⁵ Καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν· καὶ ἐξεθαμβήθησαν. ⁶ Ὁ δὲ λέγει αὐταῖς, Μὴ ἐκθαμβεῖσθε· Ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον· ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε· ἴδε, ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. ⁷ †Ἄλλ' ὑπάγετε, εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι Προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν· ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. ⁸ Καὶ †ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου· εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις· καὶ οὐδενὶ

† 16:1 αὐτον | του ιησουν PCK § 16:2 της μιας | τη μια των CT * 16:4 αποκεκλυσται | ανακεκλυσται ECM* WH † 16:7 αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH † 16:8 εξελθουσαι | εξελθουσαι ταχυ TR § 16:8 δε | γαρ ECM† NA SBL TH WH

οὐδὲν *εἶπον, ἐφοβοῦντο †γάρ.‡

9 Ἐκείνη ἡμέρα ἀναστὰς *δὲ πρῶτῃ πρώτῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρία τῇ Μαγδαληνῇ, ἧς ἔκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. 10 Ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλε τοῖς μετ' αὐτοῦ γενομένοις, πενθοῦσι καὶ κλαίουσι. 11 †Κάκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῆ καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς ἠπίστησαν.

12 Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρῳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν. 13 Κάκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς· οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν.

14 Ἐὐστερον ἀνακειμένοις *αὐτοῖς τοῖς ἑνδεκά ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι

* **16:8** ειπον | ειπαν ECM NA SBL WH † **16:8** γαρ 99.6% | γαρ εξηγγειλαν μετα δε ταυτα και αυτος ο ιησους απο ανατολης και αχρι δυσεως εξαπεστειλε δι αυτων το ιερον και αφθαρτον κηρυγμα της αιωνιου σωτηριας (αμην ECM† NA SBL) ECM* WH 0.4% [Note: NA, SBL, and WH enclose this text with double brackets. WH includes this text after verse 20.] † **16:8** TH includes a scribal note that reads: εν τισι μεν των αντιγραφων εως ωδε πληρουται ο ευαγγελιστης εως ου και ευσεβιος ο παμφιλου εκανονισεν εν πολλοις δε και ταυτα φερεται. Variations of this note are found in 12 manuscripts (0.7%). The exact Greek text of TH is found in 2 manuscripts (0.1%). § **16:9** {include verses 9-20} 99.8% | {omit verses 9-20} 0.2% [Note: NA, SBL, and WH enclose this text with double brackets.] * **16:9** δε | δε ο ιησους PCK † **16:9** αφ | παρ CT † **16:11** κακεινοι | εκεινοι ECM* § **16:14** υστερον | υστερον δε NA SBL TH WH * **16:14** αυτοις | — ECM*

τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν †ἐγηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. ¹⁵ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. ¹⁶ Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται· ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. ¹⁷ Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασιν †ταῦτα παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι· γλώσσαις λαλήσουσι Σκαιναῖς· ¹⁸ *ὄφεις ἀροῦσι· κἄν θανάσιμόν τι πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς †βλάβῃ· ἐπὶ ἄρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἔξουσιν.

¹⁹ Ὁ μὲν οὖν †Κύριος, μετὰ τὸ λαλήσαι αὐτοῖς, †ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ. ²⁰ Ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνεργοῦντος, καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων. *Ἀμήν.
Ἐξεδόθη μετὰ χρόνους ι´ τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναλήψεως.†

† **16:14** ἐγηγερμενον 88.9% | ἐγηγερμενον εκ νεκρων WH 10.5% † **16:17** ταυτα παρακολουθησει 98% | ακολουθησει ταυτα ECM* TH WH 0.4% § **16:17** καιναις | — ECM* TH WH * **16:18** οφεις 97.2% | και εν ταις χερσιν οφεις ECM NA TH WH 2.2% † **16:18** βλαψη | βλαψει ANT TR † **16:19** κυριος 94.2% | κυριος ιησους NA SBL TH WH 5.3% § **16:19** ανεληφθη | ανελημφθη CT * **16:20** αμην 97.5% | — ECM† NA SBL WH 2.1% † **16:20** This scribal note is included in the colophons of many Greek manuscripts.

Ἡ Καινή Διαθήκη **The New Testament in Ancient Greek with critical text notes**

Public Domain

Language: Ελληνιστική (Greek, Ancient)

Translation by: Maurice A. Robinson

Contributor: Robert Adam Boyd

The Text-Critical Greek New Testament is based upon The New Testament in the Original Greek: Byzantine Textform 2018, compiled and arranged by Maurice A. Robinson and William G. Pierpont.

The following disclaimer is printed in the The New Testament in the Original Greek: Byzantine Textform 2018:

Anyone is permitted to copy and distribute this text or any portion of this text. It may be incorporated in a larger work, and/or quoted from, stored in a database retrieval system, photocopied, reprinted, or otherwise duplicated by anyone without prior notification, permission, compensation to the holder, or any other restrictions. All rights to this text are released to everyone and no one can reduce these rights at any time. Copyright is not claimed nor asserted for either the preface, notes, or the new and revised form of the Greek NT text of this edition, nor for the original form of such as initially released into the public domain by the editors, first as printed textual notes in 1979, continuous-text electronic form 1986–present, and in published editions from 1991, 2005, and 2010.

The permitted use or reproduction of the Greek text or other material contained within this volume (whether by print, electronic media, or other form) does not imply doctrinal or theological agreement by the present editors and publisher with whatever views may be maintained or promulgated by other publishers. For the purpose of assigning responsibility, it is requested that the present editors' names and the title associated with this text as well as this disclaimer be retained in any subsequent reproduction of this material.

2022-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 11 Nov 2022

e9df933b-03a4-5add-853f-51a05e168973